

URAD
REPUBLIKE
SLOVENIJE
ZA *intelektualna*
LASTNINO

Slovenian Intellectual
Property Office

ANALIZA STANJA NA PODROČJU UVELJAVLJANJA PRAVIC INTELEKTUALNE LASTNINE V REPUBLIKI SLOVENIJI V LETU 2024

© ® ™ SM

izr. prof. dr. Eneja Drobež

Magda Teppey

Junij 2025

Analiza je nastala v okviru mednarodnega sodelovanja Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino (URSIL) z Uradom Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO) oziroma Evropskim opazovalnim uradom za boj proti kršitvam pravic intelektualne lastnine (European Observatory on Infringements of Intellectual Property Rights), ki je izdelavo analize in javno predstavitev tudi finančno podprl, pri projektu Case Law.

POVZETEK

Pravo EU ureja pravice intelektualne lastnine v več direktivah in uredbah. Na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine je ključna Direktiva 2004/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (Direktiva 2004/48/ES).¹ Novejše pomembnejše direktive z vidika uveljavljanja pravic pa so Direktiva (EU) 2019/789 z dne 17. aprila 2019 o določitvi pravil glede izvrševanja avtorske in sorodnih pravic, ki se uporabljajo za določene spletne prenose radiodifuznih organizacij in retransmisije televizijskih ter radijskih programov, in spremembi Direktive Sveta 93/83/EGS,² Direktiva (EU) 2019/790 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu in spremembi direktiv 96/9/ES in 2001/29/ES (Direktiva 2019/790/EU)³ in Direktiva (EU) 2017/1564 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2017 o določenih dovoljenih uporabah določenih del in drugih predmetov urejanja, zaščitenih z avtorsko pravico in sorodnimi pravicami, za slepe in slabovidne osebe ter osebe z drugimi motnjami branja ter o spremembi Direktive 2001/29/ES o usklajevanju določenih vidikov avtorske pravice in sorodnih pravic v informacijski družbi.⁴

Namen direktiv je približati pravo držav članic na tem pravnem področju. V poročilu analizirava trende uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji v obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2024. Namen analize je preveriti, kako slovenska sodišča razlagajo zakonske določbe, s katerimi so bile implementirane evropske direktive.

Analiza je sestavljena iz dveh delov: 1) uvodnega dela s kvantitativno analizo, ter 2) nabora povzetkov ključnih sodnih odločb s komentarji. V okviru kvantitativne analize sva avtorici pregledali trend gibanja števila zadev s področja intelektualne lastnine, ki so jih obravnavala slovenska sodišča, v obdobju zadnjih desetih let. Še vedno se opaža trend nizkega števila relevantnih sodnih odločitev, čeprav so bile lansko leto sprejete nekatere pomembne odločitve na teme, ki do tedaj še niso bile obravnavane v sodni praksi.

V drugem delu analize so ob upoštevanju relevantne nacionalne in zakonodaje EU predstavljeni povzetki ključnih sodnih odločb. V posamezni zadevi so predstavljena stališča sodišč na vseh stopnjah. Namen komentarjev k posameznim sodnim odločbam je spodbuditi

¹ UL L št. 157 z dne 30. 4. 2004, str. 45.

² UL L št. 130 z dne 17. 5. 2019, str. 82.

³ UL L št. 130 z dne 17. 5. 2019, str. 92.

⁴ UL L št. 242 z dne 20. 9. 2017, str. 6.

teoretično razpravo o interpretaciji zakonskih določb, ki jih je uporabilo sodišče v konkretni zadevi.

KAZALO VSEBINE

Povzetek	i
Kazalo vsebine	iii
1 Uvod - kvantitativna analiza	1
1.1 Projekt Case Law	1
1.2 Metodologija	3
1.3 Število pregledanih in izbranih odločitev	5
2 Analiza ključnih sodnih odločb	6
2.1 Industrijska lastnina.....	6
2.1.1 Znamka - praksa Višjega sodišča v Ljubljani	6
2.1.1.1 VSL sodba V Cpg 632/2022 z dne 21. decembra 2023	6
2.1.1.2 VSL sodba in sklep V Cpg 295/2023 z dne 25. januarja 2024.....	9
2.1.2 Znamka - Praksa upravnega sodišča in Vrhovnega sodišča	12
2.1.2.1 VSRS sodba in sklep V Up 2/2023 z dne 14. maja 2024 in VSRS sodba in sklep V Up 4/2023 z dne 14. maja 2024	12
2.1.2.2 UPRS sodba in sklep I U 1296/2022 z dne 18. junija 2024	15
2.1.2.3 UPRS sodba I U 1317/2021 z dne 26. marca 2024	17
2.1.2.4 UPRS sodba I U 6/2022 z dne 13. februarja 2024	18
2.1.3 Patent.....	19
2.1.3.1 VSL sklep I Cpg 104/2024 z dne 14. marca 2024	19
2.1.3.2 VSL sklep V Cpg 542/2024 z dne 17. decembra 2024	21
2.1.3.3 VSL sodba in sklep V Cpg 392/2023 z dne 11. aprila 2024	24
2.1.4 Neupravičena uporaba firme	27
2.1.5 Odločitve o predlogih za izdajo začasne odredbe in za razkritje informacij	29
2.1.5.1 VSL sklep V Cpg 65/2024 z dne 14. marca 2024	29
2.1.5.2 VSL sklep V Cpg 83/2024 z dne 11. aprila 2024.....	32
2.1.6 Carinski ukrepi in varstvo pravic intelektualne lastnine pred vrhovnim sodiščem	35
2.1.7 Poslovna skrivnost - pravna sredstva	39
2.2 Avtorska in sorodne pravice	41
2.2.1 Kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic	41
2.2.1.1 Nadomestilo za skeniranje z mobilnim telefonom	41
2.2.1.2 DDV in nadomestilo za javno priobčitev fonogramov	45
2.2.1.3 Aktivna legitimacija kolektivne organizacije	47
2.2.1.4 Presoja veljavnosti skupnega sporazuma	50
2.2.2 Individualni avtorski spori	53
2.2.2.1 Vpliv odpovedi športnih dogodkov na višino licenčnine za predvajanje TV programov	53
2.2.2.2 Avtorskopravno varstvo videza izdelka in grafičnega vmesnika	56
2.2.2.3 Določitev primerne honorarja, če plačilo ni bilo dogovorjeno	59
2.3 Kazenskopravno varstvo pravic intelektualne lastnine	61
3 Zaključek	63

4 Literatura	64
Predstavitev avtoric	70

1 UVOD - KVANTITATIVNA ANALIZA

1.1 PROJEKT CASE LAW

Avtorsko pravo EU ureja 13 direktiv in dve uredbi, katerih namen je harmonizirati temeljne pravice avtorjev, izvajalcev, producentov in izdajateljev televizijskih programov. Z določitvijo usklajenih standardov na ravni EU se zmanjšujejo nacionalna neskladja. Zagotavlja se raven varstva, ki je potrebna za spodbujanje ustvarjalnosti in naložb v ustvarjalnost. Usklajeni standardi spodbujajo kulturno raznolikost ter potrošnikom in podjetjem omogočajo boljši dostop do digitalnih vsebin in storitev po vsej Evropi.⁵

V okviru pravic industrijske lastnine pravo EU ureja modele in znamke, v širšem smislu pa spada sem tudi varstvo poslovne skrivnosti. Pravni okvir za blagovne znamke temelji na štiristopenjskem sistemu za registracijo blagovnih znamk, ki soobstaja z nacionalnimi sistemi blagovnih znamk, usklajenimi z Direktivo (EU) 2015/2436 z dne 16. decembra 2015 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z blagovnimi znamkami (Direktiva 2015/2436/EU).⁶ Poleg nacionalne poti so možne poti do zaščite blagovne znamke v EU še pot Beneluksa, blagovna znamka EU, uvedena leta 1994, in mednarodna pot. Uredba (EU) 2017/1001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o blagovni znamki Evropske unije (Uredba 2017/1001/EU),⁷ določa blagovno znamko, ki ima enotno naravo in enak učinek po vsej EU. Direktiva 98/71/ES Evropskega parlamenta in sveta z dne 13. oktobra 1998 o pravnem varstvu modelov⁸ je temelj za uskladitev nacionalnih zakonodaj o pravnem varstvu modelov, Uredba Sveta (ES) št. 6/2002 z dne 12. decembra 2001 o modelih Skupnosti⁹ pa je uvedla sistem Skupnosti za varstvo modelov.¹⁰

Da lahko preverimo, ali države članice upoštevajo pravo EU ne samo na ravni sprejemanja zakonov, temveč tudi na ravni odločanja v konkretnih primerih, je nujno kontinuirano spremljanje in primerjanje sodne prakse nacionalnih sodišč. Evropski observatorij za kršitve pravic intelektualne lastnine kot del EUIPO na tem področju izvaja vrsto dejavnosti, ki med drugim vključujejo zbiranje ključnih nacionalnih sodnih odločb o uveljavljanju pravic

⁵ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/copyright-legislation> (nazadnje obiskano 15. 5. 2025).

⁶ UL L 336, 23.12.2015, str. 1-26.

⁷ UL L 154, 16.6.2017, str. 1-99.

⁸ UL L 289, 28/10/1998, str. 28-35.

⁹ UL L 3, 5.1.2002, str. 1-24.

¹⁰ <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/36/intellectual-industrial-and-commercial-property> (nazadnje obiskano 15. 5. 2025).

intelektualne lastnine. Ključne odločitve so javno dostopne v enotnem repozitoriju z možnostjo iskanja (podatkovna zbirka [eSearch Case Law](https://www.euipo.europa.eu/en/observatory/enforcement/case-law)).¹¹

V Sloveniji se projekti zbiranja in analize ključnih sodnih odločb izvajajo za obdobje od leta 2006 naprej. Doslej je bilo objavljenih šest analiz,¹² pričujoča analiza pa je sedma po vrsti. V zadnjih petih letih se analize izvajajo na letni ravni.

Analiza je razdeljena na dva dela: v prvem uvodnem delu je za lažje razumevanje dinamike in trendov predstavljena kvalitativna analiza sodnega uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji, drugi del pa vsebuje zbirko sodne prakse v obliki povzetkov ključnih odločitev. Stališča sodišč v posamezni zadevi so predstavljena ob upoštevanju relevantnih določb nacionalnega in prava EU. Namen komentarjev k posameznim sodnim odločbam je spodbuditi teoretično razpravo o interpretaciji zakonskih določb, ki jih je uporabilo sodišče v konkretnem sodnem sporu. Vrhovna sodnica Magda Teppey je avtorica dela, ki obravnava prakso gospodarskega oddelka Višjega sodišča v Ljubljani (VSL) na področju industrijske lastnine (znamke, patenti, firma), avtorica preostalih vsebin pa je izr. prof. dr. Eneja Drobež.

¹¹ <https://www.euipo.europa.eu/en/observatory/enforcement/case-law> (nazadnje obiskano 15. 5. 2025).

¹² Mežnar, Š., & Ovčak Kos, M. (2015). Pravna ocena stanja na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v RS; Drobež, E., & Teppey, M. (2019). Analiza stanja na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji v obdobju od 1. januarja 2015 do 31. decembra 2018; Drobež, E., & Teppey, M. (2020). Analiza stanja na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji v obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2019; Drobež, E., & Teppey, M. (2021). Analiza stanja na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji v letu 2020; Drobež, E., & Teppey, M. (2022). Analiza stanja na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji v letu 2021; Drobež, E., & Teppey, M. (2023). Analiza stanja na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji v letu 2022; Drobež, E., & Teppey, M. (2024). Analiza stanja na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji v letu 2023.

1.2 METODOLOGIJA

Analiza uveljavljanja pravic intelektualne lastnine je najprej zahtevala zbiranje podatkov o sodnih primerih na tem področju v Sloveniji. Namen analize je bil poiskati ključne sodne odločbe s tega področja. Ustrezne odločbe so bile tiste, ki so vključevale vprašanja (domnevnih) kršitev pravic intelektualne lastnine. Kot **ključne** sva izbrali odločbe, ki:

- vsebujejo pomembnejše materialnopravne odločitve v zvezi z uveljavljanjem pravic intelektualne lastnine in
- pomenijo nov vidik v sodni praksi ali zaokroženo celoto dotedanje sodne prakse, oziroma ki
- vplivajo na položaj širšega kroga imetnikov pravic.

V ta namen sva:

- 1) zbrali vse sodne odločbe, ki vključujejo spore v zvezi z uveljavljanjem pravic intelektualne lastnine v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo. Sodbe sva iskali s pregledom tovrstnim sporom namenjenega vpisnika gospodarskega oddelka VSL, po bazah sodnih odločb, kot sta www.sodnapraksa.si in www.iusinfo.si, ter s poizvedovanji med sodniki in strokovnimi sodelavci o aktualnih ključnih sodbah s tega področja.
- 2) razvrstili sodne odločbe tako, da sva izločili vse primere, ki ne izpolnjujejo ustreznih meril, ter
- 3) prebrali vsako sodno odločbo in iz nje izluščili ključne informacije.

Zbirka sodnih odločb - ne glede na to, kako popolna in temeljita je - ne odraža celotnega obsega sporov v zvezi uveljavljanjem pravic intelektualne lastnine. To pa zato, ker ni na voljo informacij o tem, v kolikšnem obsegu se takšni rešujejo izvensodno. Ker je število sporov na tem področju relativno majhno, lahko predvidevamo, da je obseg izvensodnega reševanja teh sporov večji.

Nabor ključnih odločitev sva razdelili na tri področja:

1. **industrijska lastnina** - v tem razdelku sva preučili odločbe s področja patentov, znamk, firme in varstva poslovnih skrivnosti. V preučevanem obdobju ni bilo odločb s področja modelov;
2. **avtorska in sorodne pravice** - v tem razdelku sva pregledali odločbe s področja individualnega in kolektivnega uveljavljanja avtorske in sorodnih pravic;

3. **kazenskopravno varstvo pravic intelektualne lastnine** - v tem razdelku sva predstavili edino odločitev, ki je javno dostopna na spletu.

Narava vsake empirične študije je, da so v procesu zbiranja podatkov prisotne omejitve. Prvi izziv je struktura sodb instančnih sodišč, ki so včasih težko razumljive, če jih ne bereš hkrati s prvostopenjsko sodbjo. Sodbe prvostopenjskih sodišč pa v Sloveniji niso javno dostopne, tako kot niso dostopne na Češkem, v Grčiji in v Avstriji, delno pa niso dostopne v Nemčiji, Španiji, Franciji in Madžarski.¹³

¹³ Glej EUIPO, Trade Secrets Litigation Trends in the EU, 2023, https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/2023_Trade_Secrets_Litigation_Trends_in_the_EU/2023_Trade_Secrets_Litigation_Trends_Study_FullR_en.pdf (nazadnje obiskano 15. 5. 2025), str. 17.

1.3 ŠTEVILO PREGLEDANIH IN IZBRANIH ODLOČITEV

V letu 2024 se je pripad zadev v zvezi z uveljavljanjem pravic intelektualne lastnine pred slovenskimi sodišči glede na prejšnja leta nekoliko popravil. Na gospodarskem oddelku VSL je bilo leta 2023 v tovrstnim sporom namenjenem vpisniku V Cpg zabeleženih skupaj samo 18 rešenih zadev, letos pa kar 47. Iz spodnje tabele je razvidno, da je od leta 2016 dalje število sporov, ki jih je rešil gospodarski oddelek VSL, močno upadlo v letu 2019, od tedaj pa ostaja pod 50.

Tabela 1: Število rešenih spisov na gospodarskem oddelku VSL v obdobju od 2016 do 2024 na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic	243	54	50	11	6	21	17	8	31
Ostali spori	65	74	47	21	32	18	12	10	16
Skupaj	308	101	97	32	38	39	29	18	47

Vir: VSL, vpisnik V Cpg.

Poleg zadev iz vpisnika V Cpg sva avtorici analize pregledali:

- 3 odločitve gospodarskega oddelka in 1 odločitev upravnega oddelka Vrhovnega sodišča (VSRS),
- 5 odločitev civilnega oddelka VSL,
- 1 odločitev kazenskega oddelka višjih sodišč, medtem ko na kazenskem oddelku VSRS ni bilo za analizo relevantnih odločitev,
- 5 sodb gospodarskega oddelka VSL v zvezi s poslovno skrivnostjo, ter
- 12 sodb Upravnega sodišča RS (UPRS), od katerih so štiri po vsebini pomembne za uveljavljanje pravic intelektualne lastnine.

Drugih odločitev avtorici analize nisva našli. Izmed najdenih sva izbrali 26 odločitev sodišč, ki sva jih ocenili kot ključne.

2 ANALIZA KLJUČNIH SODNIH ODLOČB

2.1 INDUSTRIJSKA LASTNINA

2.1.1 ZNAMKA - PRAKSA VIŠJEGA SODIŠČA V LJUBLJANI

2.1.1.1 VSL SODBA V CPG 632/2022 Z DNE 21. DECEMBRA 2023

V tem primeru se je sodišče ukvarjalo z vprašanjem omejitve pravic iz znamke v zvezi s kršitvijo pravic iz znamke in uveljavljanjem zahtevkov, ki jih ima imetnik znamke na podlagi izključne pravice do uporabe zavarovanega znaka.

Nacionalno pravo:

Zakon o industrijski lastnini (ZIL-1)¹⁴ v točki b) prvega odstavka 48. člena določa, da imetnik znamke ne more prepovedati tretjemu v gospodarskem prometu, da v skladu z dobrimi poslovnimi običaji uporablja (med drugim) označbe glede vrste, kakovosti, količine, namena, vrednosti, geografskega izvora, časa proizvodnje blaga ali opravljanja storitve ali drugih značilnosti blaga ali storitev.

Člen 121 ZIL-1 določa zahtevke, ki jih lahko imetnik znamke s tožbo uveljavlja zoper kršilca znamke: a) da se prepovejo kršenja in bodoče kršitve; b) da se odpokličejo predmeti kršitve iz gospodarskih tokov z upoštevanjem interesov dobrovernih tretjih oseb; c) da se odstrani stanje, ki je nastalo s kršitvijo; č) da se nepreklicno odstranijo predmeti kršitve iz gospodarskih tokov; d) da se uničijo predmeti kršitve; e) da se uničijo sredstva kršitve, ki so izključno ali pretežno namenjena ali se uporabijo za kršitev in so v lasti kršilca; f) da se tožniku prepustijo predmeti kršitve proti plačilu proizvodnih stroškov ter g) da se sodba objavi.

Pravo EU:

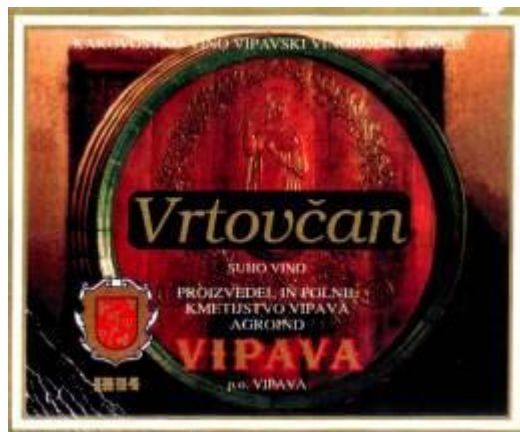
Točka b) prvega odstavka 14. člena Direktive 2015/2436/EU glede omejitev učinkov blagovne znamke določa, da blagovna znamka imetniku ne daje pravice, da bi v gospodarskem prometu tretji osebi prepovedal uporabo znakov ali označb, ki niso razlikovalni ali ki zadevajo vrsto, kakovost, količino, namen, vrednost,

¹⁴ Uradni list RS, št. 51/06 - uradno prečiščeno besedilo, 100/13, 23/20 in 76/23.

geografsko poreklo. Ukrepi, ki izhajajo iz meritorne odločitve o zadevi, so navedeni v petem poglavju **Direktive 2004/48/ES (10. do 12. člen)**.

Dejansko stanje:

Slika 1: Znamka št. 9770699

Vir: SIPO

Leta 1992 je tožnica javnosti predstavila vino Vrtovčan. V predstavitvenem pamfletu je zapisala, da je vino poimenovala po Matiji Vrtovcu. Leta 1999 pa je bila registrirana njena znamka "Vrtovčan SUHO VINO" št. 9770699, za proizvode v razredu 33 Nicejske kvalifikacije. Znamka je sestavljena iz figurativnih in besednih elementov in je pravokotne oblike, na njej prevladuje besedni del Vrtovčan. Tožnica trži vino Vrtovčan od leta 1992 dalje. Toženec je leta 2015 začel proizvodnjo in trženjem vina z oznako Vrtovčan. Zatrjeval je, da je Vrtovčan tradicionalna vipavska zvrst vina, zato lahko to ime uporablja vsakdo, ki prideluje in prodaja to zvrst.

Sodišče prve stopnje:

Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da sta tožničina znamka in znak, ki ga za označevanje enakega blaga uporablja toženec, v bistvenem delu popolnoma enaka. Slovenski potrošnik bi ob uporabi istega imena Vrtovčan za enako vrsto vina gotovo mislil, da oba proizvoda izvirata od istega proizvajalca. V nadaljevanju je sodišče presojalo, ali se toženec utemeljeno sklicuje na omejitev pravice iz znamke po točki b) prvega odstavka 48. člena ZIL-1, ker naj bi bil Vrtovčan tradicionalna vipavska zvrst vina? Presodilo je, da je Vrtovčan individualno določena zvrst vina, za katero takšne omejitve ni. Pri tem je upoštevalo, da Vrtovčan, preden je tako svoje vino

poimenovala tožnica, ni bilo znano ime za takšno ali katero koli drugo vino ali njegovo zvrst na Vipavskem ali kjer koli v Sloveniji. Ugotovilo je, da je toženec kršil tožničino znamko "Vrtovčan" in ugodilo prepovednim in odstranitvenim zahtevkom iz gospodarskega prometa za izdelke toženčevega vina, označenega z imenom Vrtovčan ter zahtevku za objavo sodbe.

Sodišče druge stopnje:

Pritožbeno sodišče je potrdilo zaključek sodišča prve stopnje, da je Vrtovčan individualno določeno ime za tožničino zvrst belega vina. Poudarilo je, da je pri presoji v prvi vrsti odločilna (dominantna) vsebina znaka samega, njen pomen. Glede znaka, ki je lahko namenjen označevanju vrste blaga, velja, da ima opisen pomen takrat, ko ga povprečen potrošnik tega blaga zlahka in takoj prepozna kot navajanje informacij o vrsti blaga, ker je opisen v svojem jasnem pomenu ter razumljiv brez dodatnega razmišljanja. Za obstoj omejitve pravic iz znamke zato ne zadošča zgolj dejstvo, da je Vrtovčan zvrst vina. Izraz zvrst v enologiji označuje vino, ki je bilo pridelano iz več sort grozdja. Ime Vrtovčan samo po sebi nima jasnega in opisnega pomena v smislu označbe vinske zvrsti. Toženec bi zato moral dokazati, da je ime Vrtovčan splošno prepoznano kot označba za tradicionalno vipavsko zvrst vina iz malvazije, zelena in sovinjona. Na tožencu je bilo dokazno breme, da je to ime na trgu vin pridobilo opisen pomen in da se je obče uporabljalo kot poimenovanje za tradicionalno vipavsko zvrst iz navedenih treh belih sort, še preden ga je v svojo znamko vključila tožnica. Vrtovčan ni ena od zaščitениh označb porekla, kot tudi ne vino z oznako priznanega tradicionalnega poimenovanja (kot so na primer Bizeljčan, Belokranjec, Ritoznojčan).

Pritožbeno sodišče je potrdilo tudi zaključek sodišča prve stopnje, da se z znakom Vrtovčan ne označuje geografskega izvora vina. Predmet presoje v tem primeru je, ali geografski izraz opisuje objektivne lastnosti blaga, kar pomeni, da se njegov opisni značaj lahko nanaša na kraj, kjer je bilo blago ustvarjeno in se proizvaja, ali na kraj, ki vpliva na prioritete potrošnikov v smislu vzbujajo pozitivnih občutkov. Toženec ni pojasnil, od kod izvira poimenovanje Vrtovčan. Povedal je, da je Vrtovec priimek, Vrtovče pa so vas. Toženec tudi ni podal podatkov o tem, da bi kraj Vrtovče zaradi svoje tradicije, slovesa na področju vinogradništva imel v zaznavi povprečnega potrošnika vin takšen pomen. Tožnica pa je nasprotno dokazala, da je označbo Vrtovčan navdihnil duhovnik in vinogradnik Matija Vertovec.

Pritožbeno sodišče je glede zahtevkov za ugotovitev kršitve pravice iz znamke in objavo sodbe pojasnilo, da je objava sodbe namenjena obveščanju in ozaveščanju javnosti o kršitvi, hkrati pa deluje še kot preventivno sredstvo odvratanja od kršitve pravic in odpravlja škodljive posledice kršičega dejanja pri osebah, ki so bile s kršitvijo seznanjene (restitucijski zahtevek). Zaradi jasnosti obsega ugotovljenih kršitev in obvestitve javnosti o tem ima imetnik znamke v takem primeru pravni interes, da se v izreku sodbe ugotovi konkretna kršitev in njen obseg, saj je le na ta način zagotovljena ustrezna obvestitev javnosti o konkretni kršitvi in njenem obsegu v primeru, ko tožnica zahteva objavo (izreka) sodbe. V tem smislu zadošča, da se objava sodbe opravi v obsegu, kjer je izkazano prišlo do kršitev.

Komentar:

Sodišče je v zvezi s presojo znaka, ki je namenjen označevanju vrste blaga poudarilo, da velja, da ima znak opisen pomen v navedenem smislu takrat, ko ga povprečen potrošnik tega blaga zlahka in takoj prepozna kot navajanje informacij o vrsti blaga, ker je opisen v svojem jasnem pomenu ter razumljiv brez dodatnega razmišljanja. Sklicevalo se je na stališča Splošnega sodišča v sodbah [z dne 1. 2. 2013 v zadevi T-104/11-PERLE](#) in [z dne 22. 6. 2005 v zadevi T-19/04-PAPERLAB](#), ter na [sodbo SEU z dne 23. 10. 2003 v zadevi C-191/01 P-OHIM v WRIGLEY](#).

Sodbo VSL najdete [tukaj](#).

2.1.1.2 VSL SODBA IN SKLEP V CPG 295/2023 Z DNE 25. JANUARJA 2024

V tej zadevi je sodišče obravnavalo zahteve za razveljavitev znamk EU in nacionalne znamke, ker naj jih imetnik znamk v obdobju petih let od vložitve tožbe ne bi uporabljal.

Nacionalno pravo:

V prvem odstavku 120. člen ZIL-1, kot je veljal pred uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o industrijski lastnini (ZIL-1F)¹⁵ in ga je bilo treba v obravnavanem postopku uporabiti glede na prvi odstavek 39. člena ZIL-1F, je bilo določeno, da lahko kdor koli s tožbo pri pristojnem sodišču zahteva razveljavitev

¹⁵ Uradni list RS št. 76/2023.

znamke, če imetnik brez upravičenega razloga v neprekinjenem obdobju petih let ni v skladu z **52.b členom ZIL-1** resno in dejansko uporabljal v Republiki Sloveniji znamke za označevanje blaga ali storitev, za katere je znamka registrirana. V skladu s tretjim odstavkom 52.b člena ZIL-1 se šteje, da imetnik uporablja znamko, če se znamka uporablja z njegovim soglasjem.

Pravo EU:

V **prvem odstavku 58. člena Uredbe 2017/1001/EU** je določeno, da se pravice imetnika blagovne znamke EU razveljavijo na podlagi zahteve pri Uradu ali na podlagi nasprotne tožbe v postopku zaradi kršitve pravic, če se v neprekinjenem obdobju petih let blagovna znamka ni resno in dejansko uporabljala v Uniji za označevanje blaga ali storitev, za katere je registrirana, in za neuporabo ne obstajajo upravičeni razlogi. **Uredba 2017/1001/EU v točki d) 124. člena** določa izključno pristojnost sodišč za blagovno znamko EU samo pri nasprotnih tožbah za razveljavitev ali ugotovitev ničnosti blagovne znamke EU v skladu s 128. členom Uredbe, sicer se zahteva za razveljavitev znamke vloži pri EUIPO (prvi odstavek 63. člena Uredbe 2017/1001/EU).

Direktiva 2015/2436/EU v prvem odstavku 19. člena določa, da se blagovna znamka lahko razveljavi, če se v neprekinjenem petletnem obdobju ni resno in dejansko uporabljala v državi članici v zvezi z blagom ali storitvami, za katere je registrirana, in za neuporabo ne obstajajo upravičeni razlogi.

Dejansko stanje:

Tožnica je zatrjevala, da je nosilka domene „kubota.si“, ter da je v dolgoletnem sodelovanu s predstavništvu podjetja Kubota v Evropi uporabljala domeno tudi pri ponujanju proizvodov Kubota, pri tem je sodelovala z eno od hčerinskih družb toženca iz Nemčije. Toženec je podjetje iz Japonske, ki proizvaja traktorje in druge kmetijske stroje znamke Kubota in je imetnik več registriranih znamk CTM in slovenske znamke Kubota. Tožnica je trdila, da toženec svojih znamk v Republiki Sloveniji brez upravičenega razloga pet let ni uporabljal za označevanje blaga in storitev, niti se znamke niso uporabljale s strani tretjih oseb s soglasjem toženca. Toženec je trdil, da uporablja svoje znamke.

Sodišče prve stopnje:

Sodišče prve stopnje je zavrglo tožbo glede zahtevkov, da se na ozemlju Republike Slovenije razveljavita toženkini blagovni znamki EU „Kubota“ za vse vrste blaga, na katero se nanašata, ter da se razveljavi odločitev razsodišča za alternativno reševanje domenskih sporov ARDS 2021/115 z dne 11. 6. 2021 glede domene www.kubota.si. Tožbeni zahtevek, da se v celoti razveljavi toženkina slovenska znamka „Kubota“, pa je zavrnilo. Ugotovilo je, da se je nacionalna znamka v relevantnem obdobju petih let v Sloveniji uporabljala v zvezi s prodajo blaga in opravljanjem storitev, za katere je registrirana, preko pooblaščenih uvoznikov in distributerjev s soglasjem imetnika znamke. To je tožena stranka dokazovala s številnimi listinami (izpisi iz spletnih strani o prodaji, računi, promocijski material ...).

Sodišče druge stopnje:

VSL je sodbo sodišča prve stopnje potrdilo. Pojasnilo je, da obstaja pravna kontinuiteta med Uredbo 2017/1001 (gl. npr. njeno prvo in drugo uvodno izjavo ter 211. člen) in Uredbo Sveta (ES) št. 40/94 z dne 20. decembra 1993 o znamki Skupnosti (Uredba 40/94),¹⁶ na podlagi katere je toženka pridobila svoji zgoraj navedeni znamki, tako da je tudi njiju zdaj treba pojmovati kot blagovni znamki EU. Ker blagovna znamka EU temelji na načelu njenega enotnega značaja (drugi odstavek 1. člena), je v njeno veljavnost praviloma mogoče poseči samo z osrednjim napadom pred EUIPO (63. člen). Samo kadar se pred tožbo imetnika blagovne znamke EU brani, sme toženec z nasprotno tožbo iztoževati njeno razveljavitev. Tožničina tožba glede toženkinih blagovnih znamk EU zato ni dopustna.

Po mnenju VSL je sodišče prve stopnje pravilno uporabilo tudi člen 120 ZIL-1. Pričakovati je, da imetnik znamke iz oddaljene tujine na slovenskem trgu ne bo nastopal neposredno in samostojno, temveč preko predstavništva, lokalno navzočega podjetja. Ni nenavadno, da bo prvi drugemu omogočil uveljavljanje svojega in njegovega komercialnega interesa tudi s pomočjo svojih znamk, tipično z licenciranjem.

¹⁶ UL L 11, 14.1.1994, str. 1-36.

Višje sodišče je tudi pojasnilo, da je pravilen pristop sodišča prve stopnje, da resno in dejansko uporabo znamke v zadevnem petletnem obdobju lahko potrjujejo tudi dokazila iz predhodnega in iz naknadnega obdobja.

Komentar:

VSL se je sklicevalo na stališča Splošnega sodišča, ki je poudarilo, da kadar se imetnik znamke skupnosti sklicuje na njeno uporabo s strani nekoga tretjega, da bi uveljavil resno uporabo, implicitno zatrjuje, da je dal soglasje za to uporabo. Iz sodne prakse izhaja tudi, da je dejstvo, da je imetnica znamke zmožna priskrbeti račune in naročilnice za pošiljanje po faksu, ki jih je izdala druga družba, indic, da uporaba zgodnejših znamk ni bila proti njeni volji (sodba Splošnega sodišča [z dne 7. 10. 2015 v zadevi T-186/14- NOxtreme](#)). Sodišče navaja, da je relevantno materialno pravo po ZIL-1 za slovensko nacionalno znamko enako kot evropsko pravo za znamko EU, zato je ta praksa pomembna za ta primer.

Sodbo in sklep VSL najdete [tukaj](#).

2.1.2 ZNAMKA - PRAKSA UPRAVNEGA SODIŠČA IN VRHOVNEGA SODIŠČA

2.1.2.1 VSRS SODBA IN SKLEP V UP 2/2023 Z DNE 14. MAJA 2024 IN VSRS SODBA IN SKLEP V UP 4/2023 Z DNE 14. MAJA 2024

Primera obravnavata tožbo v zvezi z vpisom spremembe imetništva mednarodnih znamk v registru WIPO na zahtevo URSIL.

Nacionalno pravo:

Prvi odstavek 4. člena Zakona o upravnem sporu (ZUS-1)¹⁷ določa, da v upravnem sporu odloča sodišče tudi o zakonitosti posamičnih aktov in dejanj, s katerimi organi posegajo v človekove pravice in temeljne svoboščine posameznika, če ni zagotovljeno drugo sodno varstvo.

¹⁷ Uradni list RS, št. 105/06, 107/09 - odl. US, 62/10, 98/11 - odl. US, 109/12, 10/17 - ZPP-E in 49/23.

Dejansko stanje:

Tožnica je zatrjevala spornost obvestila tožene stranke (URSIL) z dne 3. 12. 2020, poslanega Mednarodnemu uradu Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (Urad WIPO), na podlagi katerega naj bi slednji v registru mednarodnih znamk vpisal prenos imetništva pri spornih znamkah iz tožnice na A. To obvestilo je bilo po tožničinih trditvah izdano na podlagi dveh nepopolnih zahtev A. z dne 3. 12. 2019 in 2. 11. 2020. Toženka je trdila, da je ravnala po uradni dolžnosti in da je po izdanih sodbah v upravnih sporih vložila preklic vpisa imetništva znamk, ki je bil v mednarodnem registru znamk opravljen v tožničino korist.

Tožnica je vložila tožbo zaradi kršitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin na podlagi prvega odstavka 4. člena v zvezi s 4. alinejo drugega odstavka 33. člena ZUS-1. Zahtevala je, da se odpravi vpis spremembe imetništva nad dotičnimi mednarodnimi znamkami na A., in se tožnico vpiše kot imetnico zadevnih mednarodnih znamk, pri čemer mora toženka to izvršiti z ustreznim obvestilom na Urad WIPO. Podredno pa je zahtevala, da se odpravi vpis spremembe imetništva nad zadevnimi mednarodnimi znamkami, v register pri Uradu WIPO na A., in se tožnico vpiše kot imetnico zadevnih mednarodnih znamk, pri čemer toženka o tem izda ustrezno odločbo ter nato obvesti Urad WIPO.

Upravno sodišče:

UPRS je presodilo, da so izpolnjene predpostavke za subsidiarno pravno varstvo po prvem odstavku 4. člena v zvezi s 1. alinejo drugega odstavka 33. člena ZUS-1, tj. za tožbo zaradi kršitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Obrazložilo je, da je do spremembe imetnika znamk v registru Urada WIPO prišlo na podlagi zahteve A. z dne 3. 12. 2019, po kateri je toženka uradu posredovala zahtevo za spremembo vpisa imetnika znamk, ne da bi o utemeljenosti te zahteve izdala odločbo, niti ni pred tem dala tožnici možnost izjave. S tem je kršila 22. in 25. člen Ustave.¹⁸ Toženki je naložilo, da mora o zahtevi A. z dne 3. 12. 2019 izdati odločbo, tožnici pa omogočiti, da v postopku sodeluje. Obema mora vročiti odločbo in jima s tem omogočiti, da zoper njeno odločitev uveljavljata pravno sredstvo.

¹⁸ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 - UZS68, 66/00 - UZ80, 24/03 - UZ3a, 47, 68, 69/04 - UZ14, 69/04 - UZ43, 69/04 - UZ50, 68/06 - UZ121,140,143, 47/13 - UZ148, 47/13 - UZ90,97,99, 75/16 - UZ70a in 92/21 - UZ62a.

UPRS pa je zavrnilo del zahtevka, v katerem tožeča stranka zahteva, naj se v registru Urada WIPO odpravi vpis spremembe imetništva nad spornimi znamkami in vpiše tožnico. Niti ZIL-1 niti Pravilnik o postopku z zahtevami v zvezi z mednarodno registracijo znamke nimata določb, ki bi po tem, ko Urad WIPO že izvede vpis spremembe imetnika znamke v register, omogočale, da bi sodišče v primeru, če je tožena stranka kršila postopek ali Uradu WIPO neupravičeno posredovala zahtevo za spremembo, toženki stranki odredilo, naj vzpostavi prejšnje stanje. Tudi v mednarodnih aktih, po katerih deluje WIPO, ni podlage, po kateri bi UPRS odločilo o tem, koga naj Urad WIPO po zahtevi tožene stranke vpiše kot imetnika pravice.

Vrhovno sodišče:

VSRS je odločitev UPRS delno potrdilo. Pojasnilo je, da je sodišče pravilno zavrnilo tožbeni zahtevek v delu, v katerem tožnica zahteva, naj se v registru Urada WIPO odpravi vpis spremembe imetništva mednarodnih znamk in vpiše tožnico oziroma naj toženki naloži, da pošlje Uradu WIPO zahtevo oziroma izda odločbo, na podlagi katere se bo kot imetnica vpisala tožnica. Upravno sodišče namreč za odločanje o tem delu zahtevka ni pristojno. Sodni preizkus odločitve oziroma ravnanja tožene stranke v subsidiarnem upravnem sporu je dopusten le, če je slovensko sodišče pristojno za odločanje.

VSRS pa je ugotovilo, da se UPRS glede enega od treh spornih dopisov v izpodbijani sodbi ni opredelilo. Povzelo je njegovo vsebino, ni pa pojasnilo, zakaj tega dopisa ni upoštevalo ter ni obrazložilo, zakaj ni upoštevalo spornega toženkega postopanja kot celote. Zaradi bistvene kršitve postopka je VSRS zavrnilni del izpodbijane odločitve razveljavilo. Pojasnilo je, da se bo moralo UPRS v novem postopku opredeliti do celotnega za tožnico spornega postopanja tožene stranke. Toženkega postopanja ni mogoče brez utemeljenih razlogov omejiti zgolj na posamezne zahteve oziroma obvestila.

Komentar:

Upošteva določbe Madridskega sporazuma o mednarodnem registru znamk,¹⁹ Protokola k Madridskemu sporazumu o mednarodnem registriranju znamk²⁰ ter Skupnega pravilnika po Madridskem sporazumu o mednarodnem registriranju znamk

¹⁹ Uradni list SFRJ - MP, št. 2/74, Uradni list RS - MP, št. 3/07.

²⁰ Uradni list RS - MP št. 21/97.

in Protokolu k Madridskemu sporazumu o mednarodnem registriranju znamk²¹ pristojnost slovenskega sodišča za odločanje o vpisih v mednarodni register WIPO ni podana.

Sodbo in sklep V Up 4/2023 najdete [tukaj](#), sodbo in sklep V Up 2/2023 pa [tukaj](#).

2.1.2.2 UPRS SODBA IN SKLEP I U 1296/2022 Z DNE 18. JUNIJA 2024

Nacionalno pravo:

Po točki g) prvega odstavka 44. člena ZIL-1 se, če je vložen ugovor v skladu s 101. členom ZIL-1, se znamka ne registrira za znak, če se lahko njegova uporaba prepove na podlagi prej pridobljene pravice do imena, osebne podobe, avtorske pravice ali druge pravice industrijske lastnine, razen če je imetnik prej pridobljene pravice izrecno soglašal z registracijo take znamke.

Pravo EU:

Direktiva 2015/2436/EU v točki b) četrtega odstavka 5. člena državam članicam omogoča, da določijo, da se lahko uporaba blagovne znamke prepove na podlagi prejšnje pravice, zlasti: (i) pravice do imena; (ii) pravice do osebne podobe; (iii) avtorske pravice; (iv) pravice industrijske lastnine.

Potek upravnega postopka:

Tožnik posluje s firmo Green Gold Brewery in je iz tega razloga zahteval zavrnitev registracije znamke nasprotne udeleženke »Green Gold«. Toženka je tožnikovemu ugovoru glede določenega blaga in storitev ugodila, glede drugega blaga in storitev pa je sklenila, da se postopek registracije znamke nadaljuje.

Odločitev Upravnega sodišča:

UPRS je tožbi ugodilo in razveljavilo odločitev toženke, da se postopek registracije znamke glede določenega blaga in storitev nadaljuje. Pojasnilo je, da je treba ZIL-1 razlagati upoštevaše Direktivo 2015/2436/EU. Zavrnitveni razlog "prejšnje pravice" je samostojen in ni povezan z relativnim zavrnitvenim razlogom enakosti ali podobnosti s prejšnjo blagovno znamko ali pa drugim relativnim zavrnitvenim

²¹ Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št. 2/06.

razlogom. Iz Direktive 2015/2436/EU ne izhaja, da bi se pri presoji navedenega zavrnitvenega razloga izhajalo iz primerjave dejavnosti, za katere je registrirana neka gospodarska družba, ter blagom ali storitvami, za katere se prijavlja znamka. UPRS je upoštevalo tudi predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o industrijski lastnini (ZIL-1E),²² iz katerega izhaja, da je zakonodajalec sledil ureditvi v Direktivi 2015/2436/EU, njegov namen pa je bil, da se v njej določen relativni zavrnitveni razlog predhodne pravice v delu, ki se nanaša na "pravico do imena", nanaša tudi na firme gospodarskih družb, ki je njihovo »osebno ime«. Zato je UPRS zaključilo, da je toženka s tem, ko je pri presoji zavrnitvenega razloga po točki g) prvega odstavka 44. člena ZIL-1 izhajala iz primerjave dejavnosti tožnika (kot gospodarske družbe) ter primerjave storitev, za katere je bila prijavljena znamka stranke z interesom, napačno uporabila materialno pravo.

Komentar:

Domet varstva firme, kot ga je razlagalo UPRS, je preširok. V nemški sodni praksi je ob enakem besedilu § 13 Zakona o znamkah (Markengesetz, MarkG),²³ ki prav tako kot ZIL-1 varuje pravico do imena, ustaljeno stališče, da predhodno registrirana firma preprečuje registracijo kasnejše znamke samo za tisto blago in storitve, za oznako katerega se predhodno registrirana firma dejansko uporablja pred registracijo kasnejše znamke (sodba nemškega Zveznega sodišča [BGH I ZR 65/00](#) z dne 9. 10. 2003). S stališčem, da predhodno registrirana firma omogoča prepoved kasneje registrirane znamke, sestavljene iz podobnih znakov kot firma, za katera koli blago ali storitve, se daje firmi kot imenu podjetja avtomatično enako varstvo kot ugledni znamki, kar ni sorazmerno. Takšno stališče iz Direktive 2015/2436/EU ne izhaja, pa tudi sicer daje direktiva samo opsijsko pravico državam članicam in ne pomeni popolne harmonizacije.

Sodbo in sklep UPRS najdete [tukaj](#).

²² EVA: 2018-2130-0007.

²³ <https://www.gesetze-im-internet.de/markeng/MarkenG.pdf>.

2.1.2.3 UPRS SODBA I U 1317/2021 Z DNE 26. MARCA 2024

Nacionalno pravo:

Kot znamka se ne sme registrirati znak, ki je brez slehernega razlikovalnega učinka (točka b) prvega odstavka 43. člena ZIL-1), niti znak, ki lahko v gospodarskem prometu označuje izključno vrsto, kakovost, količino, namen, vrednost, geografski izvor ali čas proizvodnje blaga ali opravljanja storitev ali druge značilnosti blaga ali storitev (točka c) prvega odstavka 43. člena ZIL-1).

Potek upravnega postopka:

Z izpodbijano odločbo je toženka zavrnila tožnično prijavo besedne znamke "SunRoof". Pojasnila je, da je tožnica želela registrirati znamko za pomične strehe na vozilih, pri tem pa bo javnost pomen besedila "SunRoof" takoj prepoznala in ga razumela kot določeno vrsto strehe v vozilu. Znanje angleščine je v Sloveniji razširjeno in da bo, glede na to, da gre za običajne besede, to besedilo prepoznala tudi oseba s slabšim znanjem tega jezika. Zato je toženka menila, da znamka opisuje vrsto blaga. Beseda se na trgu uporablja za označevanje vrste strehe, na slovenskem trgu pa se velikokrat prevede v "pomična streha".

Upravno sodišče:

UPRS je pritrdilo toženki, da je angleščina med slovenskimi potrošniki že tako razširjena, da povprečen potrošnik razume obe v znamki uporabljeni besedi. Za sklep, da je znak opisen, zadostuje, da je eden od njegovih možnih pomenov v očeh povprečnega potrošnika oznaka vrste in lastnosti prijavljenega blaga. Ker bo povprečen potrošnik znak »sunroof« očitno lahko razumel kot pomično streho na vozilu, za presojo ni relevantno, da bi v specifičnem kontekstu tej besedi morebiti lahko pripisal tudi drug pomen (tenda ali fotovoltaična streha). Toda znak »sunroof« je po naravi stvari opisen za vsa prevozna sredstva, prikolice in za vse proizvode, ki so namenjeni za uporabo pri avtomobilih, počitniških prikolicah in mobilnih bivalnih enotah. Za ostalo blago in storitve, ki jih je tožnica naštel v vlogi, pa opisnost prijavljenega znaka ni bila očitna. Zato je UPRS izpodbijano odločbo razveljavilo in zadevo vrnilo toženki v ponovno odločanje.

Sodbo UPRS najdete [tukaj](#).

2.1.2.4 UPRS SODBA I U 6/2022 Z DNE 13. FEBRUARJA 2024

Nacionalno pravo:

Po točki b) prvega odstavka 44. člena ZIL-1 se registracija znamke po vloženem ugovoru zavrne, če zaradi enakosti ali podobnosti z znakom prejšnje znamke in enakosti ali podobnosti blaga ali storitev, na katere se nanašata znak in znamka, obstaja verjetnost zmede v javnosti, pri čemer verjetnost zmede vključuje verjetnost povezovanja s prejšnjo znamko.

Potek upravnega postopka:

Slika 2: znamka stranke z interesom

Vir: eSearch plus

Z izpodbijano odločbo je toženka zavrnila prijavo znamke "MARIBORblue", za blago in storitve, razvrščene v razred 34 po Nicejski klasifikaciji. Toženka je prijavljeno znamko primerjala s prejšnjimi znamkami stranke z interesom št. 014888291 ("MARLBORO"; besedna znamka), 014027817 ("MARLBORO TRUE BLUE"; besedna znamka) in 014027908 (znamka v sliki, ki vsebuje besedilo "Marlboro true blue"). Ugotovila je, da prijavljena znamka in znamke stranke z interesom ščitijo enako blago. Dominantni besedi v znaku in znamki - MARIBOR ter MARLBORO - si s pomenskega vidika sicer niso podobni, so si pa podobni vizualno in fonetično, pri čemer po oceni toženke pojmovna različnost ne zadostuje za nevtralizacijo vizualne in zvočne podobnosti znamk.

Odločitev Upravnega sodišča:

UPRS je pritrdilo toženki, da je, ker primerjani znaki pokrivajo tobačne izdelke, zelo pomemben fonetični vidik, saj potrošnik te izdelke naroči ustno pri prodajalcu na blagajni in torej uporablja besedni del znamke. Zato pomenska različnost med znaki v tem primeru ne more prevladati nad fonetično in vizualno podobnostjo znakov v

smislu, da bi lahko preprečila zmedo v javnosti, čeprav prvi del prijavljenega znaka, beseda "Maribor" pomeni krajevno ime. Poleg tega se tobačni izdelki ne prodajajo na način, ki omogoča neposredno dostopnost teh izdelkov potrošnikom, zato kupcem na policah trgovin niso vidni in dostopni tako kot ostali izdelki oziroma živila, ki se sicer prodajajo v trgovinah.

Sodbo UPRS najdete [tukaj](#).

2.1.3 PATENT

2.1.3.1 VSL SKLEP I CPG 104/2024 Z DNE 14. MARCA 2024

Primer se nanaša na odločanje o tožbi zaradi kršitve treh patentov, katerih imetnik je tožnik. Vsi trije izumi so povezani s tožnikovim delovnim razmerjem pri toženki.

Nacionalno pravo:

Člen 33 Zakona o izumih iz delovnega razmerja (ZPILDR)²⁴ določa, da je za spore med delavcem in delodajalcem o pravicah in obveznostih iz tega zakona pristojno delovno sodišče.

ZPILDR ureja pravice in obveznosti delodajalcev in delavcev, ki izhajajo iz izumov, ustvarjenih v delovnem razmerju. Izum po tem zakonu je izum, ki po predpisih, ki urejajo industrijsko lastnino, izpolnjuje pogoje za patentno varstvo ali za varstvo s patentom s skrajšanim trajanjem (**2. člen ZPILDR**). Izumi, ki jih ustvarjajo delavci, so lahko službeni ali prosti izumi. Službeni izum je izum, ki je ustvarjen v času trajanja delovnega razmerja in je lahko: a) neposredni službeni izum, ki je ustvarjen pri izpolnjevanju pogodbe o zaposlitvi, na izrecno zahtevo delodajalca ali na podlagi posebne pogodbe med delodajalcem in delavcem; b) posredni službeni izum, ki je ustvarjen pri opravljanju poklica, če so k nastanku izuma pretežno pripomogle izkušnje, ki si jih je delavec pridobil na delovnem mestu, ali sredstva, ki mu jih je delodajalec dal na razpolago. Drugi izumi, ki so ustvarjeni v času trajanja delovnega razmerja, so prosti izumi (**3. člen ZPILDR**). Prenehanje delovnega razmerja nima učinka na pravice in obveznosti iz tega zakona (**4. člen ZPILDR**).

²⁴ Uradni list RS, št. 15/07 - uradno prečiščeno besedilo.

V skladu s **točko d) prvega odstavka 5. člena Zakona o delovnih in socialnih sodiščih (ZDSS-1)**²⁵ je delovno sodišče med drugim pristojno v individualnih delovnih sporih o pravicah in obveznostih iz industrijske lastnine, ki nastanejo med delavcem in delodajalcem na podlagi delovnega razmerja.

Pravo EU:

Področje službenih izumov ni harmonizirano.

Dejansko stanje:

Tožnik je izključni imetnik treh patentov v zvezi s pralnimi stroji toženke, ki jih je prijavil po tem, ko je toženka, ki je bila njegov delodajalec, zamudila rok za prevzem izumov. Kot dajalec licence je od toženke kot pridobitelja licence zahteval sklenitev licenčnih pogodb za patent št. SI-20752 z nazivom: RFM kondenzator razreda X v sušilnih in pomivalnih strojih in patent št. SI-20751 z nazivom pralni stroj z avtotransformatorjem, za ameriški in kanadski trg. Tožnik je od toženke zahteval podpis licenčnih pogodb in nadomestilo v skupnem znesku 3.000.000,00 EUR, s podrejenim tožbenim zahtevkom pa uničenje proizvodov toženke, izdelanih na podlagi izkoriščanja patentov.

Odločitev sodišča prve stopnje:

Okrožno sodišče v Ljubljani se je izreklo za stvarno nepristojno za odločanje v tej zadevi, ker sodi spor v pristojnost specializiranega sodišča. Kot bistveno je upoštevalo dejstva, da so izumi, ki so zavarovani s tožnikovimi patenti, nastali v zvezi z delovnim razmerjem tožnika pri toženki. Tožnik s tožbo uveljavlja pravico do nadomestila oziroma do spremembe višine nadomestila glede na v skladu z ZPILDR sklenjeno Pogodbo med pravnima strankama z dne 14. 2. 2006.

Odločitev sodišča druge stopnje:

VSL je poudarilo, da je za odločitev o stvarni pristojnosti sodišča bistveno kompetenčno dejansko stanje, ki ga sodišče prve stopnje ugotovi na podlagi navedb v tožbi ter predloženih dokazil. V točki č) drugega člena licenčnih pogodb, katerih sklenitev zahteva tožnik, je razvidno, da se tožnik sklicuje na podpisano Pogodbo med pravnima strankama z dne 14. 2. 2006. Iz navedene pogodbe izhaja, da so izumi, ki so bili zaščiteni s patenti tožnika, nastali v času delovnega razmerja tožnika

²⁵ Uradni list RS, št. 2/04, 45/08 - ZArbit, 45/08 - ZPP-D, 47/10 - odl. US, 43/12 - odl. US, 10/17 - ZPP-E in 196/21 - ZDOsk.

pri tožencu in gre za neposredne službene izume (1. člen Pogodbe). Bistvena zahteva tožnika je, da je zaradi spremenjenih okoliščin treba skleniti novi licenčni pogodbi, glede na predlagano časovno obdobje njune veljavnosti pa revidirati Pogodbo z dne 14. 2. 2006, za to pa je na podlagi 33. člena ZPILDR in d točke prvega odstavka 5. člena ZDSS-1 pristojno delovno sodišče. VSL je zato pritožbo zavrnilo in potrdilo izpodbijani sklep prvostopenjskega sodišča.

Komentar:

Pristojnost specializiranega sodišča je podana glede na tožbene trditve, da so bili izumi, ki so zavarovani s patenti tožeče stranke, službeni izumi. V zvezi s področjem službenih izumov je zaslediti prizadevanja, da se pristopi k uskladitvi nacionalnih zakonov o izumih zaposlenih, saj je to potrebno za pravilno delovanje notranjega trga EU kot inovacijskega trga, ki temelji na dinamični konkurenci in prostem gibanju delavcev. Tudi Konvencija o podeljevanju evropskih patentov (EPK)²⁶ določa, da se v primeru, ko je izumitelj zaposlen, pravica do evropskega patenta določi v skladu s pravom države, v kateri je uslužbenec pretežno zaposlen; če države, v kateri je uslužbenec pretežno zaposlen, ni mogoče določiti, se uporabi zakonodaja države, v kateri ima delodajalec sedež podjetja, ki mu zaposleni pripada (prvi odstavek 60. člena EPK).

Sodbo VSL najdete [tukaj](#).

2.1.3.2 VSL SKLEP V CPG 542/2024 Z DNE 17. DECEMBRA 2024

Primer se nanaša na predlog za obnovo postopka v sporu zaradi ugotovitve ničnosti patenta (VSL sodba V Cpg 564/2022 z dne 9. 5. 2023).

Nacionalno pravo:

Zakon o pravdnem postopku (ZPP)²⁷ v prvem odstavku 226. člena določa, da mora stranka sama predložiti listino, na katero se sklicuje v dokaz svojih navedb. Če je listina pri državnem organu ali pri osebi, ki ji je poverjeno izvrševanje javnega

²⁶ Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št. 19/02.

²⁷ Uradni list RS, št. 73/07 - uradno prečiščeno besedilo, 45/08 - ZArbit, 45/08, 111/08 - odl. US, 57/09 - odl. US, 12/10 - odl. US, 50/10 - odl. US, 107/10 - odl. US, 75/12 - odl. US, 40/13 - odl. US, 92/13 - odl. US, 10/14 - odl. US, 48/15 - odl. US, 6/17 - odl. US, 10/17, 16/19 - ZNP-1, 70/19 - odl. US, 1/22 - odl. US, 3/22 - ZDeb in 92/24 - odl. US.

pooblastila, pa sama stranka ne more doseči, da se listina izroči ali pokaže, si jo sodišče preskrbi po uradni dolžnosti (tretji odstavek istega člena).

Pravo EU:

V postopkih v zvezi s kršitvami pravic intelektualne lastnine je treba upoštevati **3. člen Direktive 2004/48/ES**, po katerem imajo države članice splošno obveznost, da predvidijo ukrepe, postopke in pravna sredstva, potrebne za zagotovitev uveljavitve pravic intelektualne lastnine, ki jih zajema ta direktiva.

Dejansko stanje:

V postopku zaradi ugotovitve ničnosti patenta je bilo že pravnomočno ugotovljeno, da je izum „Ohišje za svečo“, nov in dovolj inventiven, zato je bil tožbeni zahtevek za ugotovitev ničnosti toženkega patenta zavrnilen. Tožnica je predlagala obnovo postopka. Uveljavljala je obnovitveni razlog iz 10. točke prvega odstavka 394. člena ZPP. Ta je podan, če stranka zve za nova dejstva ali nove dokaze, na podlagi katerih bi bila lahko izdana zanjo ugodnejša odločba, če bi bila ta dejstva oziroma če bi bili ti dokazi uporabljeni v prejšnjem postopku. V predlogu je navedla, da ji je bila v odgovor vročena toženkina tožba zaradi kršitve spornega patenta s tožbenimi zahtevki za prepoved nadaljnjih kršitev, odpoklic in uničenje predmetov kršitve, objavo sodbe ter plačilo odškodnine. Ena od prilog tožbe naj bi bila ugotovitvena odločba URSIL z dne 20. 5. 2022 izdana na podlagi točke b) prvega odstavka 93. člena ZIL-1. Podlaga te odločbe naj bi bilo mnenje romunskega Urada za intelektualno lastnino RO205365 z dne 3. 1. 2022 (kot ene od ustanov navedene v 92. členu ZIL-1), iz katerega naj bi izhajalo, da zadevni patent pogojev novosti in inventivnosti iz 12. in 14. člena ZIL-1 ne izpolnjuje. V predhodnem postopku tožeča stranka za to mnenje ni vedela.

Tožnica naj bi se s predlogom za vpogled v navedeno mnenje zamen obrnila na URSIL. Zato je predlagala obnovo postopka in predlagala vpogled v mnenje romunskega Urada za intelektualno lastnino, ki naj ga sodišče prve stopnje pridobi pri URSIL.

Odločitev sodišča prve stopnje:

Sodišče prve stopnje je predlog za obnovo postopka zavrnilo. Presodilo je, da mnenje ni nov dokaz, saj bi se v ponovljenem postopku z izvedencem ponovno preverjalo, ali izum izpolnjuje vse pogoje patentibilnosti, tudi novosti in inventivnosti, kar pa je že bilo predmet pravnomočno zaključenega postopka.

Odločitev sodišča druge stopnje:

VSL je zavzelo drugačno stališče od prvostopenjskega sodišča. Poudarilo je, da patent, ki je bil predmet zgoraj navedenega pravnomočno končanega postopka, ob podelitvi še ni bil popolno preizkušen. Toženska ga je namreč pridobila, potem ko je URSIL opravil preizkus iz točke b prvega odstavka 88. člena ZIL-1, pri katerem je moral preveriti le, ali "prijavljeni izum na prvi pogled ustreza zahtevam" (med drugim) novosti in inventivne ravni. Najkasneje do izteka devetega leta trajanja patenta pa je toženska morala URSIL predložiti pisno dokazilo, da njen izum ustreza vsem zahtevam patentibilnosti, vključno z navedenima dvema, potem ko je bil opravljen popoln preizkus teh zahtev (prvi odstavek 91. ter prvi in drugi odstavek 92. člena ZIL-1). Temu se zdi, da ustreza mnenje romunskega Urada za intelektualno lastnino RO205365, na katerega se je URSIL skliceval v svoji zgoraj navedeni odločbi.

VSL je pojasnilo, da se bo šele iz mnenja RO205365 lahko izvedelo, ali obstaja kakšen predmet stanja tehnike, ki morda "uničuje" novost in inventivnost zadevnega izuma, pa ga sodišče doslej še ni presojalo. Pritožnica bo obstoj takšnega predmeta in takšne njegove značilnosti mogla zatrjevati, šele ko ji bo mnenje RO205365 dostopno.

Tovrsten informativni dokaz je dovoljen, pritožnica pa ga je tudi predlagala skladno z ZPP. Stranka mora sicer sama predložiti listino, na katero se sklicuje v dokaz svojih navedb, če pa je listina pri državnem organu (kot je URSIL), pa sama stranka ne more doseči, da se listina izroči ali pokaže), si jo sodišče preskrbi po uradni dolžnosti (prvi in tretji odstavek 226. člena).

Zavrnitev pridobitve mnenja RO205365 pri URSIL je posledica napačne uporabe materialnega prava, češ da navedeno mnenje naj ne bi predstavljalo novega dokaza. Pod pogojem, da bo to mnenje razkrilo enega ali več predmetov stanja tehnike, s katerimi patentirani izum še ni bil primerjan v pravnomočni sodbi, bi bilo v ponovljenem postopku treba ponovno preverjati, ali izum izpolnjuje vse pogoje patentibilnosti, vključno pogoja novosti in inventivnosti. Pritožbeno sodišče je zato pritožbi ugodilo, izpodbijani sklep razveljavilo in zadevo vrnilo sodišču prve stopnje v nov postopek.

Komentar:

Tožnica, ki je uveljavljala ničnost patenta, se je v predlogu za obnovo postopka sklicevala na listino, ki je bila predložena URSIL v zvezi s popolnim preizkusom podeljenega patenta. Odločitev je skladna z ustaljeno sodno prakso, da sodišče po

uradni dolžnosti pridobi listino, na katero se stranka sklicuje, če je ta pri državnem organu, pa je sama stranka ne more doseči. S tem se zagotavljata učinkovito uveljavljanje procesnih pravic in ekonomičnost postopka.

Sodbo VSL najdete [tukaj](#).

2.1.3.3 VSL SODBA IN SKLEP V CPG 392/2023 Z DNE 11. APRILA 2024

Nacionalno pravo

Tožnikova tožba je temeljila na **121. členu ZIL-1**.

ZIL-1 v točki a) prvega odstavka 18. člena določa, da zagotavlja patent pravico imetniku izključne pravice, če je predmet patenta proizvod, preprečiti tretjim osebam, ki nimajo imetnikove privolitve, da izdelujejo, uporabljajo, ponujajo v prodajo, prodajajo, ali v te namene uvažajo zadevni proizvod. Obseg patentnega varstva je določen z vsebino patentnih zahtevkov. Za razlago patentnih zahtevkov pa se uporabljajo tudi opis izuma in skice (**drugi odstavek 18. člena ZIL-1**).

Konvencijsko pravo:

Besedilo **18. člena ZIL-1** je po vsebini enako kot besedilo **69. člena EPK**. Ta določa, da je obseg patentnega varstva določen z vsebino patentnih zahtevkov ter da se za razlago patentnih izdelkov uporabljajo tudi opisi izuma in skice.

Za razlago obsega patentnega varstva se upoštevajo še določila **Protokola o razlagi 69. člena EPK**, ki določa, da se **69. člen EPK** ne sme razlagati, kot da je obseg varstva, ki ga daje evropski patent, določen s strogim dobesednim pomenom besedila iz patentnih zahtevkov in da so opisi in skice uporabljeni le za razrešitev nejasnosti v patentnih zahtevkih. Prav tako se ne sme razlagati, kot da so patentni zahtevki samo smernice in da se dejansko dano varstvo lahko razširi na tisto, za kar strokovnjak na podlagi proučitve spisa in skic meni, da je imetnik patenta želel zavarovati. Patent se mora razlagati, kot da določa položaj med tema skrajnostima, ki združuje primerno varstvo za imetnika patenta z razumno stopnjo pravne zanesljivosti za tretje osebe. Drugi člen protokola določa, da je treba pri določanju obsega varstva, ki ga zagotavlja evropski patent upoštevati vsak element, ki je enakovreden elementu, določenemu v patentnih zahtevkih.

Dejansko stanje:

Tožnik je imetnik evropskega patenta št. EP 3095748 B1 in nacionalnega patenta št. SI 24997 A za varstvo izuma varnostnega mehanizma za izklop navijanja vrvi iz področja varnostnih naprav pri gozdnih vitlih. Bistveno za izum je, da funkcija »avtostop« samodejno izklopi funkcijo navijanja vlečne vrvi na boben. Ta funkcija preprečuje mehanske poškodbe odvijalne naprave ter zatikanje in poškodbe vlečne vrvi.

Toženka je za rešitev težave, ki jo pri tožnikovem patentu rešuje podložka, uporabila drsno pušo. Tožnik je zatrjeval, da je funkcija drsne puše ekvivalent podložki, nameščeni na potisni element, kot je opisan v patentnem zahtevku 3, v kombinaciji s prvim patentnim zahtevkom. Z drsno pušo je dosežena enaka funkcija, kot jo dosega patentirani mehanizem. Tožnik očita toženki, da krši njegov patent, saj se kršeči izdelek toženke ujema z vsemi značilnostmi patentnih zahtevkov.

Sodišče prve stopnje:

Sodišče prve stopnje je zavrnilo tožbeni zahtevek, da se toženki prepove proizvodnjo, uporabljati, ponujati za prodajo, uporabljati, izvažati in prodajati gozdarske vitle z varnostnim mehanizmom za izklop navijanja vrvi, ki naj bi kršili patenta tožnice na območju Republike Slovenije, zahtevek, da je toženka dolžna vse navedene gozdarske vitle odpoklicati iz gospodarskih tokov, na vseh gozdarskih vitlih z varnostnim mehanizmom za izklop navijanja vrvi pa odstraniti sporna stikala, zahtevek za plačilo odškodnine in zahtevek za objavo sodbe.

V postopku je bilo najprej izpostavljeno vprašanje, ali je drsna puša (gozdni vitel toženke) ekvivalent podložki (gozdni vitel tožnika) ali pa gre za alternativno tehnično rešitev in primerjava sploh ni mogoča? Kot bistveno je bilo namreč ugotovljeno, da domnevno kršeči izdelki ne vsebujejo vseh elementov prvega neodvisnega zahtevka. V postopku je bilo ugotovljeno, da pri drsni puši v toženkinem vitlu ne gre za enako konstrukcijsko in funkcionalno rešitev kot pri podložki v tožnikovem vitlu. Sodišče prve stopnje je zato presodilo, da ni mogoče sklepati na kršitev patenta po doktrini ekvivalence.

Sodišče druge stopnje:

VSL je potrdilo prvostopenjsko sodbo. Pojasnilo je, da mora imetnik patenta dokazati enakovrednost za vsako omejitev posebej, torej, da mora imeti vsak manjkajoči element tudi enakovreden nadomestek v domnevno kršečem produktu. Imetnik patenta mora v dokaz kršitve dokazati, da ima sporni izdelek vsebovane prav vse elemente zahtevka ali njihove ekvivalente. Pristop pri razlagi obsega patentne zaščite, ki bi šel tako daleč, da bi se element zahtevka lahko preprosto kar opustil, bi nudil preveliko varstvo imetniku patentnega zahtevka in bi onemogočal razvoj na določenem področju. Na domnevno kršečem produktu morajo torej biti prisotni vsi elementi zahtevka vsaj v enakovredni obliki.

Komentar:

Po doktrini ekvivalentov je treba pri določanju obsega varstva, ki ga zagotavlja patent, upoštevati vsak element, ki je enakovreden elementu, določenemu v patentnih zahtevkih. V skladu z dosedanja prakso ([VSL Sodba V Cpg 351/2019 z dne 6. 5. 2021](#)) se je sodišče v zvezi z ugotavljanjem kršitve patenta v obravnavanem primeru oprlo na v nemški sodni praksi uveljavljena merila. Velja, da mora po doktrini ekvivalence kršitvena oblika v vsakem primeru imeti vse funkcije vseh značilnosti patenta, četudi so deloma spremenjene, in sicer tehnično ekvivalentno. V praksi nemških sodišč se pri presoji o kršitvi patenta po doktrini ekvivalentov upoštevajo t. i. *Schneidermesser* vprašanja. Ta vprašanja so: 1) ali domnevno kršeča oziroma spremenjena izvedba rešuje tehnični problem, ki je podlaga izumu, s sicer odstopajočimi, a objektivno enako delujočimi sredstvi, 2) ali bi strokovnjak odstopajoča/spremenjena sredstva prepoznal kot enako delujoča (na dan prioritete) in 3) ali bi strokovnjak glede na namen varstva, ki ga zasleduje patentni zahtevek, lahko upošteval rešitev odstopajoče izvedbe z odstopajočimi sredstvi kot rešitev, ki je enakovredna besednemu pomenu zaščitene rešitve (oziroma vodi do enakega rezultata kot zavarovana rešitev). Na vsa navedena vprašanja je treba odgovoriti pritrdilno, da se dokaže kršitev po doktrini ekvivalentov. Sodišče je v obravnavanem primeru ugotovilo, da je odgovor na prvo vprašanje negativen, zato se z nadaljnjimi vprašanji ni ukvarjalo.

Odločitev VSL lahko najdete [tukaj](#).

2.1.4 NEUPRAVIČENA UPORABA FIRME

VSL sodba in sklep 435/2023 z dne 11. julija 2024

Nacionalno pravo:

ZIL-1 v 124.c členu določa, da se določbe tega oddelka smiselno uporabljajo tudi za firmo in žlahtniteljsko pravico. Po **121.a členu ZIL-1** veljajo za kršitve po tem zakonu splošna pravila o povzročitvi škode, če ni s tem zakonom drugače določeno. Kršilec je dolžan plačati imetniku pravice odškodnino v obsegu, ki se določi po splošnih pravilih o povrnitvi škode ali v obsegu, ki je enak dogovorjeni ali običajni licenčnini.

Firma je ime, s katerim družba posluje (**prvi odstavek 12. člena Zakona o gospodarskih družbah, ZGD-1**).²⁸ Če družbenik, čigar ime ali priimek je v firmi, preneha biti družbenik družbe, lahko družba nadaljuje poslovanje pod dosedanjo firmo le z njegovim izrecnim soglasjem (**prvi odstavek 25. člena ZGD-1**).

Pravo EU:

Člen 121.a ZIL-1 je treba razlagati glede na **člen 13 Direktive 2004/48/ES**. V skladu s to določbo imajo države članice obveznost zagotoviti, da pristojni sodni organi na vlogo oškodovane stranke odredijo kršitelju, da plača imetniku pravice odškodnino, ki ustreza dejanski škodi, ki jo je ta utrpel zaradi kršitve pravice. Sodni organi lahko določijo odškodnino kot pavšalni znesek na podlagi elementov, kot so najmanj znesek licenčnin ali zneskov, ki bi jih bilo treba plačati, če bi kršitelj zaprosil za dovoljenje za uporabo zadevne pravice intelektualne lastnine.

Dejansko stanje:

Tožnik je s Pogodbo o nakupu in prodaji poslovnega deleža z dne 13. 2. 2018 prodal družbi A., d. o. o., svoj 100-odstotni delež v toženki. Toženka pa se je zavezala, da bo po šestih mesecih od spremembe lastništva spremenila naziv toženke na način, da v njem ne bo več tožnikovega imena. Toženka je tožnikov priimek v firmi še naprej uporabljala, vse do 5. 1. 2023.

²⁸ Uradni list RS, št. 65/09 - uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 - odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 - ZPosS, 158/20 - ZIntPK-C, 18/21, 18/23 - ZDU-10, 75/23 in 102/24.

Sodišče prve stopnje:

Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da je toženka brez podlage v svoji firmi uporabljala tožnikov priimek. Odločilo je, da je tožbeni zahtevek za plačilo odškodnine zaradi kršitve pravic v znesku 18.459,70 EUR po temelju utemeljen. Pojasnilo je, da je tožnik nastanek škode zatrjeval v povezavi z gospodarsko vrednostjo njegovega priimka, ki je postal prepoznaven na trgu jajc in zahteval plačilo običajne licenčnine, ki naj bi znašala 350 EUR mesečno. Glede na prepoznavnost in ugled tožnikovega priimka na trgu jajc je določena korist od njegove uporabe v firmi očitno podana, tožniku pa je nastala škoda.

Sodišče druge stopnje:

VSL je zavrnilo toženkino pritožbo. Pojasnilo je, da je sodišče prve stopnje pasivno stvarno legitimacijo toženke pravilno prepoznalo v trditvah tožnika, da je toženka tista družba, ki je brez njegovega soglasja poslovala s firmo, v kateri je bil njegov priimek, in mu s takšnim ravnanjem povzročila škodo. VSL je še dodalo, da toženka s pritožbenim sklicevanjem na splošna pravila odškodninskega prava ne more uspeti, ker je odmera odškodnine po licenčni analogiji zakonsko predviden odstop od teh pravil.

Komentar:

Sodba je zanimiva, saj je sodišče varstvo iz naslova pravic industrijske lastnine razširilo na uporabo priimka nekdanjega družbenika, ki naj bi bil prepoznan na trgu proizvodov kot neregistriran znak, s katerim je v gospodarskem prometu nastopala družba, ki je v firmi uporabljala družbenikov priimek. Priimek oziroma njegova uporaba naj bi imela gospodarsko vrednost, ki je podlaga za izračun licenčnine.

Sodbo VSL najdete [tukaj](#).

2.1.5 ODLOČITVE O PREDLOGIH ZA IZDAJO ZAČASNE ODREDBE IN ZA RAZKRITJE INFORMACIJ

2.1.5.1 VSL SKLEP V CPG 65/2024 Z DNE 14. MARCA 2024

Predmet odločitve v zadevi je predlog imetnika dveh znamk EU o zavarovanju z začasno odredbo zaradi kršitve znamk. Odločitev sodišča pomeni nadaljevanje postopka po razveljavitvenem [sklepu VSL V Cpg 43/2023 z dne 14. 2. 2023](#).

Nacionalno pravo:

V primeru kršitve pravic intelektualne lastnine je imetnikom pravic zagotovljeno pravno varstvo z izdajo začasne odredbe v zavarovanje nedennarnih zahtevkov po **123. členu ZIL-1**. Sodišče izda začasno odredbo, če predlagatelj izkaže za verjetno, da je imetnik pravice in da je bila njegova pravica kršena, ali grozi dejanska nevarnost, da bo kršena (**prvi odstavek 123. člen ZIL-1**). Predlagatelj mora za verjetno izkazati tudi eno izmed naslednjih predpostavk: a) nevarnost, da bo uveljavitev zahtevkov onemogočena ali precej otežena; b) da je odredba potrebna, da se prepreči nastanek težko nadomestljive škode ali c) da domnevni kršilec z izdajo začasne odredbe, če bi se tekom postopka izkazala za neutemeljeno, ne bi utrpel hujših neugodnih posledic od tistih, ki bi brez izdaje začasne odredbe nastale imetniku pravice (**drugi odstavek 123. člen ZIL-1**).

Prvi odstavek 124.b člena ZIL-1 določa, da lahko sodišče v pravdi zaradi kršitve pravic na podlagi upravičene zahteve stranke naloži kršilcu, da sporoči podatke o izvoru in distribucijskih tokovih blaga ali storitev, ki kršijo pravico iz tega zakona. V četrtem odstavku istega člena je določeno, da ti podatki lahko vključujejo: a) imena in naslove oziroma firme in sedeže proizvajalcev, izdelovalcev, distributerjev, dobaviteljev in drugih prejšnjih imetnikov blaga ali ponudnikov storitev ter predvidenih trgovcev na debelo in na drobno in b) podatke o proizvedenih, izdelanih, dostavljenih, prejetih ali naročenih količinah in cenah, doseženih za blago ali storitve.

Pravo EU:

Na podlagi **drugega odstavka 9. člena Uredbe 2017/1001/EU** ima imetnik blagovne znamke EU pravico, da vsem tretjim osebam prepereči, da bi brez njegovega soglasja v gospodarskem prometu v zvezi z blagom ali storitvami uporabljale kateri koli znak,

če: a) je znak enak blagovni znamki EU in se uporablja v zvezi z blagom ali storitvami, ki so enake tistim, za katere je registrirana blagovna znamka EU; b) če je znak enak ali podoben blagovni znamki EU in se uporablja v zvezi z blagom ali storitvami, ki so enake ali podobne blagu ali storitvam, za katere je registrirana blagovna znamka EU, ter zaradi tega obstaja verjetnost zmede v delu javnosti, pri čemer verjetnost zmede vključuje verjetnost povezovanja znaka in blagovne znamke.

Člen 123. ZIL-1 je treba razlagati glede na **9. člen Direktive 2004/48/ES**. V skladu s to določbo države članice zagotovijo, da lahko sodni organi na zahtevo vlagatelja: a) izdajo proti domnevnemu kršitelju začasno odredbo, namenjeno preprečitvi kakršne koli neposredne kršitve pravice intelektualne lastnine, ali začasno prepovejo, po potrebi s ponavljajočimi se denarnimi kaznimi, kadar je to predvideno z nacionalno zakonodajo, nadaljevanje domnevnih kršitev navedene pravice ali za tako nadaljevanje predvidijo predložitev garancij, namenjenih zagotovitvi odškodnine imetniku pravice; ter b) odredijo zaseg ali izročitev blaga, s katerim se domnevno krši pravica intelektualne lastnine, da se prepreči njegov vstop ali gibanje v komercialnih tokovih.

V skladu z **8. členom Direktive 2004/48/ES** (Pravica do informacij) države članice zagotovijo, da lahko v okviru postopkov v zvezi s kršitvijo pravice intelektualne lastnine in na podlagi utemeljene in sorazmerne zahteve vlagatelja pristojni sodni organi odredijo, da informacije o izvoru in distribucijskih omrežjih blaga ali storitev, ki kršijo pravico intelektualne lastnine, priskrbi kršitelj in/ali katera koli druga oseba, za katero se ugotovi, da: a) poseduje v komercialnem obsegu blago, ki je predmet kršitve; b) uporablja v komercialnem obsegu storitve, ki so predmet kršitve; c) zagotavlja v komercialnem obsegu storitve, uporabljene v dejavnostih, ki so predmet kršitve; ali d) za katero je oseba iz točke (a), (b) ali (c) navedla, da je bila vpletena v proizvodnjo, izdelavo ali distribucijo blaga ali opravljanje storitev. Informacije iz prvega odstavka vključujejo, kot je ustrezno: a) imena in naslove proizvajalcev, izdelovalcev, distributerjev, dobaviteljev in drugih prejšnjih imetnikov blaga ali storitev kakor tudi predvidenih trgovcev na debelo in na drobno; b) informacije o proizvedenih, izdelanih, dostavljenih, prejetih ali naročenih količinah, pa tudi o cenah, doseženih za zadevno blago ali storitve.

Dejansko stanje:

Upnik je imetnik dveh blagovnih znamk EU - besedne znamke "AIR-FLOW" in figurativne znamke "EMS+" - ki sta med drugim registrirani za kemične pripravke za zobozdravstvo in zobotehniko. Dolžnik je brez soglasja upnika uporabljal blagovni znamki, s katerima je opremljal embalažo praška za profilakso oziroma je prašek shranjeval, ponujal in dajal na trg, pri čemer je bil prašek za profilakso ponarejen (slabše kakovosti, drugačne kemijske sestave, povzročal je mašenje ter druge motnje pri uporabi naprav za profilakso). Upnik je izvedel za kršitev in pred vložitvijo predlogov za zavarovanje dokazov in izdajo začasne odredbe opravil kemijske analize ter na kršitve z dopisom opozoril dolžnika, ki je kršitve zanikal.

Odločitev sodišča prve stopnje:

Sodišče prve stopnje je ugodilo predlogu za izdajo začasne odredbe in zavrnilo ugovor dolžnice zoper sklep o zavarovanju z začasno odredbo z dne 13. 10. 2023, s katerim je odločilo, da se dolžnici pod grožnjo izreka denarne kazni v znesku 100.000,00 EUR naloži, da nemudoma razkrije podatke o izvoru in distribucijskih tokovih praška za profilakso iz razredov 5 ali 10 po Nicejski klasifikaciji, ki je brez dovoljenja upnice označen z njenima znamkama, vključno z, a ne omejeno na podatke o imenih in naslovih oziroma firmah in sedežih kupcev, odjemalcev, nadaljnjih distributerjev, proizvajalcev, izdelovalcev, predhodnih distributerjev, dobaviteljev in drugih prejšnjih imetnikov blaga ter predvidenih trgovcev na debelo in na drobno in podatke o proizvedenih, izdelanih, dostavljenih, prejetih, naročenih in prodanih količinah in cenah, doseženih za prašek za profilakso iz razredov 5 ali 10 po Nicejski klasifikaciji, ki je brez dovoljenja upnice označen z znamkama upnice.

Sodišče je ugotovilo, da je upnik imetnik pravic iz blagovnih znamk, da je dolžnik brez soglasja upnice ponarejeno blago označeval z njenima znamkama, da je izkazana nevarnost, da bo uveljavitev odstranitvenih zahtevkov upnika brez izdaje začasne odredbe onemogočena ali precej otežena, saj je verjetno, da se bo sporno blago porazgubilo po trgih in porabilo, zaradi česar bo takšno blago iz gospodarskih tokov naknadno nemogoče umakniti. Upnici grozi nastanek škode na ugledu, ki je po naravi stvari težko nadomestljiva.

Odločitev sodišča druge stopnje:

VSL je pojasnilo, da je pravilna presoja sodišča prve stopnje, da je predlagano razkritje informacij za upnico ključno, ker učinkovita izvršitev njenih zahtevkov ni mogoča brez informacij o relevantnih gospodarskih tokovih, v katerih se gibljejo predmeti kršitev. Identifikacija in lociranje predmetov kršitve sta tudi zaradi same narave blaga (medicinski pripomočki) ključna za njihovo prepoved in odstranitev s trga. VSL je potrdilo tudi stališče prvostopenjskega sodišča, da je pavšalen dolžničin ugovor, da obdobje, za katero je dolžnica dolžna predložiti podatke, ni časovno zamejeno.

Komentar:

Presoja sodišča glede izdaje začasne odredbe za razkritje informacij o izvoru in distribucijskih omrežjih blaga ali storitev, ki kršijo pravice intelektualne lastnine, je skladna s cilji Direktive 2004/48/ES. Razkritje informacij, ki omogočajo ugotovitev obsega kršitve in utemeljitev prepovednih in odstranitvenih zahtevkov ter zahtevkov za uničenje blaga, je bistveno za učinkovito uveljavljanje pravic. To je še posebej pomembno v primeru očitnih kršitev, kot je bila ugotovljena v obravnavanem primeru s prodajo ponarejenega blaga.

Sklep VSL najdete [tukaj](#).

2.1.5.2 VSL SKLEP V CPG 83/2024 Z DNE 11. APRILA 2024

Tožeča stranka je predlagala zavarovanje denarne in nedenarne terjatve z začasno odredbo med drugim glede prepovedi uporabe imena Bitnik in prepovedi uporabe blagovne znamke EU Bitnik.

Nacionalno pravo:

Kot v prejšnjem podpoglavju.

Pravo EU:

Kot v prejšnjem podpoglavju.

Dejansko stanje:

Pravdni stranki sta 7. 2. 2020 sklenili Pogodbo o odkupu sredstev (Pogodba), na podlagi katere je tožnica od toženke kupila pravice, ki izvirajo iz sredstev, opredeljenih v Pogodbi. Med drugim je pridobila izključno pravico do uporabe in registracije komercialnega imena Bitnik in povezanih logotipov. V Pogodbi je bilo dogovorjeno, da toženka od podpisa Pogodbe tožnici ne bo konkurirala na področju storitev na področju trgovanja, menjave ter posredništva pri trgovanju z virtualnimi valutami na zunajborznem trgu (OTC).

Tožnica je toženki očitala kršitev pogodbe, dejanje nelojalne konkurence ter kršitev pravic iz znamke, ker še vedno opravlja storitve na področju trgovanja, menjave ter posredništva pri trgovanju z virtualnimi valutami na zunajborznem trgu (OTC), posluje s strankami, katerih podatke je prenesla na tožnico, uporablja znamko EU Bitnik ter podobno spletno domeno in ker je prevzela tožničinega delavca. V zavarovanje svojih terjatev je predlagala izdajo začasne odredbe. Predlagala je, da se toženki prepovedo:

- uporaba imena "Bitnik" na poslovni dokumentaciji in v oglaševanju v kakršni koli obliki (primeroma, vendar ne izključno tako v zapisu z velikimi tiskanimi črkami, malimi tiskanimi črkami, z vezajem itd.);
- uporaba blagovne znamke registrirane pri EUIPO pod. št. 018487071 na slovenskem trgu in na trgu EU za opravljanje storitev, ki so v Nicejski klasifikaciji vsebovani v razredih 9, 35 in 36;
- uporaba imena in blagovne znamke na katerikoli internetni strani, v komunikaciji preko elektronske pošte, pri pogodbah, povezanih s storitvami na področju trgovanja, menjave ter posredništva pri trgovanju z virtualnimi valutami na zunajborznem trgu (OTC), ter nasploh pri njenem poslovanju v gospodarskem prometu.

Sodišče prve stopnje:

Sodišče prve stopnje je zavrnilo predlog tožnice za izdajo začasne odredbe. Presodilo je, da tožnica ni ustrezno konkretizirala zahtevka za prepoved uporabe imena in znamke Bitnik. Tožnica ni konkretizirala, za kakšen znak, ki ga toženka uporablja,

se zahteva prepoved uporabe. Nekonkretiziran tožbeni predlog po mnenju prvoinstanjskega sodišča ni omogočal presoje o obstoju kršitvenega dejanja.

Sodišče druge stopnje:

VSL je nasprotno presodilo, da zahtevki tožnice vsebuje določno opredelitev prepovedi uporabe znamke in imena Bitnik ter področja, za katera velja navedena prepoved (poslovna dokumentacija, oglaševanje, internetne strani, elektronska pošta itd.). Iz vsebine zahtevka je tako mogoče določiti ravnanje, ki se toženki prepoveduje, saj sta konkretizirani tako uporaba kot tudi predmet uporabe. Zato je zmoten zaključek sodišča prve stopnje, da zahtevki ni ustrezno konkretizirani.

VSL pa je ugotovilo, da drži ugotovitev sodišča prve stopnje, da v okviru sodnega varstva pravic tožnica ne more doseči sodne prepovedi ravnanj, ki jih ni mogoče opredeliti kot konkretne kršitve pravic iz 9. člena Uredbe 2017/1001/EU. Ker tožnica ni navedla, da bi toženka uporabljala znak, ki je enak njeni znamki za označevanje blaga in storitev, za katere je znamka registrirana, je po presoji VSL pravilno tudi stališče prvoinstanjskega sodišča, da toženki ni mogoče prepovedati uporabe znamke.

V zvezi s prepovedjo uporabe imena Bitnik pa je tožnica po mnenju VSL navedla konkretna kršitvena dejanja, podala navedbe in predložila dokaze, s katerimi je izkazovala, da toženka ime Bitnik uporablja na spletnih straneh, v komunikaciji preko elektronske pošte, pri pogodbah, povezanih s posli OTC, itd. Te navedbe in dokazi sodišču omogočajo presojo, ali je zatrjevana uporaba imena Bitnik pomeni kršitev tožničinih pravic iz znamke, te presoje pa sodišče prve stopnje ni opravilo. VSL je zato sklep prvoinstanjskega sodišča delno razveljavilo in vrnilo v nov postopek.

Komentar:

V sklepu je zavzeto stališče glede določne opredelitve konkretnih kršitvenih ravnanj v primeru domnevne kršitve pravic iz znamke. V skladu z ustaljeno sodno prakso morajo biti prepovedni zahtevki konkretizirani tako, da je mogoča presoja o obstoju kršitvenega ravnanja, ki utemeljuje uporabo ukrepov iz 9. člena Direktive 2004/48/ES.

Sklep VSL najdete [tukaj](#).

2.1.6 CARINSKI UKREPI IN VARSTVO PRAVIC INTELEKTUALNE LASTNINE PRED VRHOVNIM SODIŠČEM

VSRS sklep X DoR 380/2022 z dne 29. januarja 2025

Ta odločitev je pomemba z vidika razlage pristojnosti carinskih organov pri kršitvah pravic intelektualne lastnine. VSRS je pri odločanju o dopustitvi revizije zoper to sodbo SEU postavilo vprašanje za predhodno odločanje. Po odgovoru SEU je odločilo, da revizije ne sprejme, čeprav je hkrati ugotovilo, da je UPRS očitno napačno razlagalo pravo EU.

Pravo EU:

Člen 17 Uredbe (EU) št. 608/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine s strani carinskih organov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1383/2003 (Uredba 608/2013/EU)²⁹ določa postopek carinskih organov za prekinitev prepustitve blaga ali njegovo zadržanje, če v zvezi s tem blagom obstaja sum kršitve pravice intelektualne lastnine. Carinski organ uradno obvesti deklaranta ali imetnika blaga o prekinitvi prepustitve blaga ali o njegovem zadržanju v enem dnevu od te prekinitve ali zadržanja. Blago, pri katerem obstaja sum kršitve pravice intelektualne lastnine, se lahko po prvem odstavku 23. člena iste uredbe pod carinskim nadzorom uniči, če s tem soglaša imetnik blaga. Če imetnik blaga ni pisno potrdil svojega soglasja za uničenje, mora imetnik odločbe v 10 delovnih dneh od datuma obvestitve o prekinitvi prepustitve blaga pred pristojnim sodiščem začeti postopek za ugotovitev kršitve pravice intelektualne lastnine (tretji odstavek 23. člena Uredbe 608/2013/EU).

V uvodni izjavi 6 Uredbe 608/2013/EU je zapisano: »Kršitve, ki izhajajo iz tako imenovane nedovoljene vzporedne trgovine in „prekoračitev“, so izvzete iz področja uporabe Uredbe (ES) št. 1383/2003. Blago, ki je predmet nedovoljene vzporedne trgovine, torej blago, ki je sicer proizvedeno s soglasjem imetnika pravice, vendar je bilo na trg v Evropskem gospodarskem prostoru prvič dano brez njegovega soglasja, in „prekoračitev“, torej, da je oseba, ki jo je imetnik pravice ustrezno pooblastil za proizvodnjo določene količine blaga, blago proizvedla v večjih količinah, kot je bilo dogovorjeno z imetnikom pravice, je proizvedeno kot pristno blago, zato ni primerno, da carinski organi svoja prizadevanja usmerijo v takšno

²⁹ UL L 181, 29.6.2013, str. 15-34.

blago. Nedovoljena vzporedna trgovina in „prekoračitve“ bi zato morale biti prav tako izvzete iz področja uporabe te uredbe.»

Peti odstavek 1. člena Uredbe 608/2013/EU: Ta uredba se ne uporablja za blago, proizvedeno s soglasjem imetnika pravice, ali za blago, ki ga je oseba, ki jo je imetnik pravice ustrezno pooblastil za proizvodnjo določene količine blaga, proizvedla v večjih količinah, kot je bilo dogovorjeno z imetnikom pravice.

Nacionalno pravo:

Člen 5 Uredbe o izvajanju uredbe (EU) o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine s strani carinskih organov³⁰ določa, da se blago, glede katerega je bila vložena tožba v skladu s petim odstavkom 23. člena oziroma devetim odstavkom 26. člena Uredbe 608/2013/EU, zaseže do pravnomočne odločitve sodišča.

Dejansko stanje:

Tožnica je v Turčiji kupila pločevinke pijače Red Bull, proizvedene v Avstriji, in jih pripeljala z ladjo v Luko Koper, kjer se je začel carinski postopek. Finančna uprava Republike Slovenije (FURS) je izdala obvestilo, v skladu s katerim je zaradi suma kršitve pravic intelektualne lastnine v smislu 17. člena Uredbe 608/2013/EU prekinila carinski postopek in zadržala blago. FURS je nato 5. oktobra 2021 izdal dve odločbi, da se tožnično blago zadrži do odločitve v pravdnem sporu, ki ga je družba Red Bull GmbH (Avstrija) sprožila za zaščito svojih pravic. Tožnica je zoper navedeni odločbi najprej vložila upravni pritožbi, ki sta bili zavrnjeni. Nato je zoper navedeni odločbi vložila tožbi v upravnem sporu.³¹ V tožbi je zatrjevala, da gre za originalno blago, ki ga je proizvedla imetnica pravic. Zato se po mnenju tožnice za konkretni primer uporablja člen 1(5) Uredbe 608/2013/EU, ki iz uporabe uredbe izvzema blago, proizvedeno s soglasjem imetnika pravice, ter blago, proizvedeno v večjih količinah, kot je bilo dogovorjeno z imetnikom pravice. Tožnica se je sklicevala tudi na uvodno izjavo 6 iste uredbe.

³⁰ Uradni list RS, št. 29/16.

³¹ Dejansko stanje je povzeto po sklepnih predlogih generalnega pravobranilca Nicholasa Emiliouja z dne 18. 6. 2024 v zadevi C-144/23.

Upravno sodišče:

UPRS je s [sodbo I U 291/2022 z dne 7. 3. 2023](#) tožbo zavrnilo. Kot pravilno je sprejelo stališče toženke - carinskega organa, da dejanski stan iz petega odstavka 1. člena in uvodne izjave 6 Uredbe 608/2013/EU ni izpolnjen. Četudi bi šlo za originalno blago avstrijskega proizvajalca Red Bull GmbH, to ne bi pomenilo, da gre za blago, ki je bilo proizvedeno s soglasjem imetnika pravice. Blago, ki je proizvedeno s soglasjem imetnika pravice, namreč proizvaja njegov pooblaščen proizvajalec in ne imetnik pravice sam. Takšna razlaga navedenih določb Uredbe 608/2013/EU po mnenju UPRS ni nelogična, niti ne gre za to, da bi toženka neupravičeno razlikovala med različnimi vrstami originalnih proizvodov.

Nadaljevanje postopka pred Vrhovnim sodiščem - postavitve vprašanja za predhodno odločanje SEU:

Tožnica je zoper sodbo UPRS pri VSRS vložila predlog za dopustitev revizije, pri čemer se je sklicevala na svojo razlago petega odstavka 1. člena Uredbe 608/2013/EU v povezavi z uvodno izjavo 6 te uredbe. Predlagala je, naj VSRS postopek prekine in postavljeno vprašanje odstopi v reševanje SEU. V zvezi s tem je tožnica trdila, da na vprašanje iz obravnavane zadeve še ni bilo odgovorjeno niti v praksi SEU niti v slovenski sodni praksi, čeprav gre za pomembno vprašanje omejitve pristojnosti carinskih organov.

VSRS je zavzelo stališče, da ZPP ne omogoča ugoditve predlogu za dopustitev revizije. Zato je SEU postavilo vprašanje, ali mora ob odločanju o predlogu za dopustitev revizije opraviti tudi vsebinsko presojo strankinega predloga za postavitev predhodnega vprašanja v smislu zahtev, ki izhajajo iz 267. člena Pogodbe o delovanju EU (PDEU)?³² S postavljenim vprašanjem se je Vrhovno sodišče tako vsebinsko soočilo z odločbo Ustavnega sodišča št. Up-1133/18 z dne 31. 3. 2022 (Miška).³³

Sodba SEU z dne 15. oktobra 2024 v zadevi C-144/23-KUBERA

SEU je pojasnilo, da je tretji odstavek 267. člena PDEU treba razlagati tako, da nasprotuje temu, da bi VSRS lahko zavrnilo predlog za dopustitev revizije, ne da bi presodilo, ali je dolžno SEU v predhodno odločanje predložiti vprašanje glede razlage

³² UL C 326, 26.10.2012, str. 47-390.

³³ Uradni list RS, št. 67/2022 in OdlUS XXVII, 39.

ali veljavnosti določbe prava Unije, ki je bilo postavljeno v utemeljitev tega predloga. Pri tem pa je VSRS, ob upoštevanju drugega odstavka 47. člena Listine EU o temeljnih pravicah,³⁴ dolžno navesti razloge, zaradi katerih zadeve ni predložilo v predhodno odločanje, in sicer bodisi da to vprašanje ni upošteveno za rešitev spora, bodisi da je SEU določbo prava Unije že razložilo, bodisi da je pravilna razlaga prava Unije tako očitna, da ne dopušča nobenega razumnega dvoma.

Končna odločitev Vrhovnega sodišča:

VSRS je, upoštevaje napotke SEU, predlog za dopustitev revizije obrazloženo zavrnilo. Pojasnilo je, da če je treba postaviti vprašanje za predhodno odločanje, je to vedno razlog za dopustitev revizije. S tem se zagotavlja tvorno sodelovanje med VSRS in SEU, z namenom zagotavljanja enotne razlage prava EU in preprečevanja uveljavitve nacionalne sodne prakse, ki ni v skladu s pravili prava EU. To pa po mnenju VSRS ne pomeni, da bi bilo treba dopustiti revizijosamo zato, ker so očitki kršitev prava EU v predlogu utemeljeni. Kršitve prava EU namreč niso pomembnejše od kršitev nacionalnega prava, SEU pa tudi ne nasprotuje uporabi „filtra“ za dostop do VSRS.

VSRS je nato pojasnilo, da je očitno, da je UPRS napačno razlagalo pravo EU in da se Uredba 608/2013/EU ne nanaša na primere, v katerih je blago proizvedel imetnik pravice. Ker pa je pravilna razlaga prava EU tako očitna, da ne dopušča nobenega razumnega dvoma, predlaganega vprašanja ni treba predložiti SEU v predhodno odločanje.

VSRS pa revizije ni dopustilo, ker je ocenilo, da predlagano pravno vprašanje ni pomembno za zagotovitev pravne varnosti, enotne uporabe prava ali za razvoj prava preko sodne prakse. Ocenilo je, da iz predloga za dopustitev revizije ne izhajajo razlogi, zaradi katerih bi bilo mogoče pričakovati, da bo odločitev VSRS o dopuščeni reviziji lahko širše pomembna tudi za druge primere upravnega in sodnega odločanja. Zgolj splošne navedbe predlagateljice, da gre za problem, ki je v praksi močno razširjen v praksi carinskih organov in da v zvezi z razlago tega vprašanja ni mogoče najti v javno objavljeni praksi sodišč, za dopustitev revizije ne zadoščajo. Prav tako ne zadošča sklicevanje na težo posledic ukrepa zadržanja blaga za pravno varnost uvoznikov in lastnikov uvoženega blaga ter za njihove pravice do zasebne lastnine.

³⁴ UL C 202, 7.6.2016, str. 389-405.

Komentar:

Menim, da je VSRS razumno obrazložilo, zakaj pogoji za postavitev vprašanja SEU v predhodno odločanje niso izpolnjeni. Temeljno pravilo prava EU pa je, da morajo nacionalna sodišča, katerih naloga je uporaba določb prava EU na področjih, ki so v njihovi pristojnosti, zagotoviti, da te določbe v celoti učinkujejo (glej med drugim sodbe SEU [z dne 27. oktobra 1978 v zadevi C-243/78-Simmenthal](#), točka 16, [z dne 29. oktobra 1990 v zadevi C-213/89-Factortame in drugi](#), točka 19, in [z dne 29. oktobra 2001 v zadevi C-453/99-Courage in Crehan](#), točka 25). Imamo torej položaj, ko sodne prakse VSRS na temo carinskih ukrepov v zvezi s kršitvami pravic intelektualne lastnine še ni, glede tega vprašanja ni niti relevantne prakse SEU, hkrati pa je odločitev UPRS glede razlage prava EU po stališču VSRS očitno napačna.

Sklep VSRS najdete [tukaj](#).

2.1.7 POSLOVNA SKRIVNOST - PRAVNA SREDSTVA

Prepoved uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti ureja tretji odstavek 8. člena Zakona o poslovni skrivnosti (ZPosS).³⁵ Ta določa, da lahko sodišče na predlog imetnika poslovne skrivnosti prepove uporabo ali razkritje poslovne skrivnosti ali domnevne poslovne skrivnosti osebam, ki so se seznanile s poslovno skrivnostjo ali domnevno poslovno skrivnostjo samo zaradi udeležbe v postopku ali imajo dostop do dokumentov, ki so del postopka in vsebujejo poslovno skrivnost oziroma domnevno poslovno skrivnost. Sodišče lahko prepove uporabo ali razkritje poslovne skrivnosti ali domnevne poslovne skrivnosti tudi nasprotni stranki, če ne gre za poslovno skrivnost protipravne pridobitve, uporabe ali razkritja, o kateri teče postopek. V drugem odstavku istega člena je določeno, da lahko sodišče na predlog nasprotne stranke s sklepom naloži imetniku poslovne skrivnosti, da razkrije podatke, za katere trdi, da so poslovna skrivnost, po postopku in na način, kot ga za razkritje poslovne skrivnosti določa zakon, ki ureja pravdni postopek.

ZPosS pa ne določa, ali je zoper odločitev, s katero sodišče prepove uporabo ali razkritje poslovne skrivnosti dovoljena (posebna) pritožba. V zvezi s tem sta se v sodni praksi oblikovali dve nasprotujoči si odločitvi senatov gospodarskega oddelka VSL. Senat VSL za intelektualno lastnino je v sklepu [I Cpg 424/2023 z dne 21. 2. 2024](#) sprejel stališče, da ima

³⁵ Uradni list RS, št. 22/19.

sklep sodišča prve stopnje po tretjem odstavku 8. člena ZPosS naravo sklepa procesnega vodstva ter da se zato sme izpodbijati samo v pritožbi zoper končno odločbo. Tako sklep, s katerim sodišče stranki naloži razkritje poslovne skrivnosti, kot tudi sklep, s katerim prepove uporabo ali razkritje poslovne skrivnosti, imata skupen namen v zagotovitvi učinkovitega pravljanja pravnih strank takrat, ko je za uspeh v pravnem postopku potrebno razkritje informacij, ki so poslovna skrivnost. Namen obeh ureditev je v olajšanju položaja strank, ki za svoj uspeh v pravnem postopku potrebuje razkritje poslovnih skrivnosti, brez strahu pred njihovim nedovoljenim razkritjem. Varstvo zaupnosti poslovnih skrivnosti je tako v obeh primerih v funkciji izvedbe pravnega postopka, katerega cilj je izdaja končne odločbe.

Drugače pa je odločil drug senat gospodarskega oddelka VSL v sklepu [I Cpg 549/2023 z dne 9. 1. 2024](#). Pojasnil je, da 33. člen Zakona o nepravdnem postopku (ZNP-1)³⁶ in 363. člen ZPP jasno določata, da je zoper sklep sodišča prve stopnje dovoljena pritožba, razen če zakon ne določa drugače. Pravico do pritožbe (zoper kateri koli sklep sodišča) mora zakon torej izrecno izključiti ali omejiti. Izključitev pritožbe po tretjem odstavku 270. člena oz. omejitve po četrtem odstavku 298. člena ZPP je treba razlagati ozko, tj. da velja le za sklepe, ki se neposredno nanašajo na vodstvo postopka (obravnavo), katerega gospodar (*dominus litis*) je sodnik, ki praviloma samostojno odloča o tem, kako bo vodil postopek. Krog sklepov procesnega vodstva je načeloma odprt, če so ti sklepi usmerjeni k smotrному in ekonomičnemu vodenju postopka in pri tem ne posegajo odločilno v pravice in zavarovane pravne interese strank. Odločanje sodišča po tretjem odstavku 8. člena ZPosS je delno meritorne (in ne zgolj procesne) narave, saj zahteva vsebinsko presojo, ali je določena informacija poslovna skrivnost (vsaj s stopnjo verjetnosti), takšnim odločitvam pa je težko priznati naravo procesnega vodstva. Sodišče odločitve o obstoju poslovne skrivnosti tudi ne bi moglo samovoljno spremeniti, ker bi si na podlagi istih okoliščin premislilo.

Menim, da je pristop v sklepu I Cpg 549/2023 pravilnejši, ker bolj upošteva posledice odločitve o varstvu poslovne skrivnosti v sodnem postopku na položaj strank. Takšna odločitev namreč ne vpliva zgolj na sam postopek - nezadostno varstvo poslovne skrivnosti lahko vplivala na položaj imetnika poslovne skrivnosti izven sodnega postopka, ter na njegove konkurenčne prednosti na trgu, ki mu jih daje poslovna skrivnost.

³⁶ Uradni list RS, št. 16/19.

2.2 AVtorsKA IN sorodne pravice

2.2.1 KOLEKTIVNO UPRAVLJANJE AVtorsKE IN sorodnih PRAVIC

2.2.1.1 NADOMESTILO ZA SKENIRANJE Z MOBILNIM TELEFONOM

VSL sodba V Cpg 248/2023 in VSL sodba V Cpg 249/2023, oboje z dne 17. decembra 2024

V teh zadevah je VSL obravnavalo vprašanje, ali so mobilni telefoni, uvoženi v Republiko Slovenijo v letih 2016, 2017 in 2018, naprave za fotokopiranje v smislu 1. točke tretjega odstavka 37. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP)?³⁷

Nacionalno pravo:

Člen 50 ZASP: »(1) Ob upoštevanju 37. člena tega zakona je reproduciranje že objavljenega dela prosto, če je izvršeno v največ treh primerkih in če so izpolnjeni pogoji iz drugega ali tretjega odstavka tega člena.

(2) Fizična oseba lahko prosto reproducira delo

1. na papirju ali podobnem nosilcu z uporabo fotokopiranja ali druge fotografske tehnike s podobnimi učinki,

2. na katerem koli drugem nosilcu, če to stori za privatno uporabo, če primerki niso izročeni ali priobčeni v javnosti in če pri tem nima namena doseгти neposredne ali posredne gospodarske koristi.«

Člen 37 ZASP: »(1) Avtor ima pravico do pravičnega nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje in za fotokopiranje svojega dela, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe iz 50. člena tega zakona. ...

(3) Nadomestilo iz prvega odstavka tega člena za fotokopiranje se plačuje:

1. pri prvi prodaji ali uvozu novih naprav za fotokopiranje, in

2. od fotokopij, narejenih za prodajo, in sicer mesečno glede na njihovo verjetno število ...

³⁷ Uradni list RS, št. 16/07 - uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15, 63/16 - ZKUASP, 59/19 in 130/22.

(5) S fotokopiranjem po tem členu so izenačene druge podobne tehnike reproduciranja, z napravami za tonsko in vizualno snemanje so izenačene druge naprave, ki omogočajo isti učinek.«

Prvi odstavek 38. člena ZASP: »Zavezanci nadomestila iz prejšnjega člena so: proizvajalci naprav za tonsko in vizualno snemanje, proizvajalci naprav za fotokopiranje, proizvajalci praznih nosilcev zvoka ali slike ter imetniki naprav, ki ponujajo odplačno fotokopiranje. Poleg proizvajalcev so solidarno zavezani tudi uvozniki naprav in nosilcev, razen če je uvoz namenjen za privatno in nekomercialno uporabo kot del njihove osebne prtljage.«

Člen 9 Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (ZKUASP):³⁸
»Ne glede na drugi odstavek 7. člena tega zakona imetnik pravic upravlja svoje pravice na že objavljenih avtorskih delih le prek kolektivne organizacije (obvezno kolektivno upravljanje), če gre za: ...

3. reproduciranje avtorskih del za privatno in drugo lastno uporabo ter njihovo fotokopiranje prek obsega iz 50. člena ZASP;«

Uredba o zneskih nadomestil za privatno in drug lastno reproduciranje³⁹ v točki f) prvega odstavka 4. člena določa, da znaša nadomestilo za fotokopiranje, ki se plačuje pri prvi prodaji ali uvozu novih naprav za fotokopiranje, za optični bralnik (skener) ne glede na učinek 500 SIT (2,09 EUR).

Pravo EU:

Drugi odstavek 5. člena Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi:⁴⁰ »Države članice lahko predvidijo izjeme in omejitve pravice reproduciranja iz člena 2 v naslednjih primerih:

(a) v zvezi z reprodukcijami na papirju ali podobnem mediju, ki se pridobijo z uporabo katere koli fotografske tehnike, ali na kak drug način s podobnim učinkom, z izjemo grafičnih izdaj glasbenega dela, ob pogoju, da imetniki pravic dobijo pravično nadomestilo;

³⁸ Uradni list RS, št. 63/16 in 130/22.

³⁹ Uradni list RS, št. 103/06 in 63/16 - ZKUASP.

⁴⁰ UL L 167, 22.6.2001, str. 10-19.

(b) v zvezi z reprodukcijami v katerem koli mediju, ki jih izdelata fizična oseba za privatno uporabo in v namene, ki niso niti posredno niti neposredno komercialni, ob pogoju, da imetniki pravic prejmejo pravično nadomestilo, pri katerem se upošteva uporaba ali neuporaba tehničnih ukrepov po členu 6 na zadevnem delu ali predmetu;«

Dejansko stanje:

SAZOR, kolektivna organizacija, ki upravlja pravice avtorjev in založnikov del s področja književnosti, znanosti, publicistike in njihovih prevodov v primeru reproduciranja avtorskih del za privatno in drugo lastno uporabo ter fotokopiranja preko obsega iz 50. člena ZASP, je od toženke terjala plačilo nadomestila 386.609,92 EUR za fotokopiranje za fotokopiranje avtorskih del z mobilnimi telefoni, ki jih je toženka uvozila v Republiko Slovenijo v letih 2016, 2017 in 2018. Trdil je, da ti mobilni telefoni omogočajo reproduciranje, ki je po tehniki in učinku podobno skeniranju. Toženka pa je trdila nasprotno, da takšne naprave ne omogočajo tovrstnih reprodukcij.

Sodišče prve stopnje:

Sodišče prve stopnje se je v dokaznem postopku osredotočilo na vprašanje, ali so mobilni telefoni določenih znamk, ki so bili na slovenskem trgu dostopni v obdobju od 2016 do 2018, omogočali reproduciranje, ki je po tehniki in učinku podobno skeniranju. Izhajalo je iz naslednjih pravnih stališč:

1. reprodukcija po 23. členu ZASP ni le preslikava s papirja na papir, temveč vsakršno fiksiranje avtorskega dela na materialnem nosilcu, tudi skeniranje. Pri tem je sodišče posebej poudarilo, da v slovenskem pravnem redu zakon in uredba kot podzakonski predpis določata, da je fotokopiranje podobna tehnika tudi skeniranje, pri katerem naprava nima funkcije tiskanja na papir. Primerljivost papirnatih in digitalnih kopij kot rezultatov reprodukcije pa ni bistvena za vprašanje, ali gre pri obeh tehnikah reproduciranja za potrebno podobnost s fotokopiranjem.
2. pri presoji primerljivosti obeh načinov reprodukcij se upošteva programska oprema, ki je že tovarniško nameščena na telefon, ter tista, ki jo je mogoče namestiti v okviru posodobitev operacijskega sistema.

Sodišče je postavilo sodnega izvedenca, ki pa je ob primerjavi tehnik skeniranja s klasičnimi optičnimi čitalniki in z mobilnimi telefoni ugotovil, da sta tehniki drugačni. Od petindvajstih modelov mobilnih telefonov, ki jih je izvedenec proučil, so samo štirje imeli programsko opremo, ki je omogočala samodejno prepoznavo robov in izravnavo dokumenta, ni pa omogočala samodejne prilagoditve barv, odstranitve senc, poprave ozadja, ter izostritve in izboljšanja kakovosti besedila, kar bi bilo ključno za izboljšavo poslikanega dokumenta. S klasičnim optičnim čitalnikom se zato mobilni telefoni po mnenju izvedenca niso mogli primerjati. Posledično je sodišče prve stopnje tožbeni zahtevek zavrnilo.

Sodišče druge stopnje:

Sodišče druge stopnje je pritožbo kolektivne organizacije SAZOR zavrnilo. Pojasnilo je, da je sodišče prve stopnje presojalo tudi učinek tehnike reproduciranja. Sledilo je ugotovitvi sodnega izvedenca, da je poleg tehnike neprimerljiv tudi rezultat reprodukcije dokumentov, narejene s konkretnimi mobilnimi telefoni v primerjavi s skeniranjem dokumentov v pravem optičnem čitalniku ali fotokopirnem stroju.

Komentar:

Obravnavani sodbi sta zelo pomembni z vidika kolektivnega upravljanja avtorske in sorodnih pravic, saj obravnavata z vidika dosedanje sodne prakse novo tematiko. Menim pa, da pristop sodišča v obravnavani zadevi ni bil najbolj posrečen. Sodišče bi moralo bolj izhajati iz temeljnih načel prava EU, in sicer, da mora za vsako izjemo ali omejitev izključne pravice obstajati podlaga v pravu EU, če pa je po pravu EU zanj treba plačati pravično nadomestilo, mora država članica zagotoviti učinkovito pobiranje in razdeljevanje tega nadomestila. Izjemo za fotokopiranje dovoljuje člen 5(2)(a) Direktive 2001/29/ES, in sicer za zasebno in komercialno rabo, toda ta izjema obsega samo reprodukcije na papirju ali na drugem nosilcu z lastnostmi, primerljivimi in enakovrednimi lastnostim papirja, ne pa tudi reprodukcij na neanalognih medijih ([sodba SEU z dne 27. 6. 2013 v zadevah C-457/11 do C-460/11-VG Wort in drugi](#), 65. in 66. točka obrazložitve). S skeniranjem z mobilnim telefonom se ustvari digitalna kopija, zato je ta izjema izključne pravice reproduciranja lahko dovoljena samo v okviru člena 5(2)(b) Direktive 2001/29/ES, kot izjema za zasebno reproduciranje ([sodba SEU z dne 12. 11. 2015 v zadevi C-572/13-Hewlett-Packard Belgium](#), 33. in 34. točka obrazložitve). Menim, da bi sodišče zato moralo najprej izhajati iz vprašanja, kakšne reprodukcije so v okviru 50. člena ZASP dovoljene, nato

pa bi moralo 37. člen ZASP razlagati tako, da tam določeno nadomestilo pokrije vse dovoljene uporabe po 1. in 2. točki drugega odstavka 50. člena ZASP. Že v izhodišču pa se zastavlja razmejitev dovoljenj za kolektivno upravljanje, upošteva je okoliščino, da je druga kolektivna organizacija - Društvo Kopriva - imetnik dovoljenja za kolektivno upravljanje pravice do pravičnega nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje pod pogoji zasebne uporabe, kar bi lahko vključevalo tudi digitalne kopije. Ker se besedilo 50. in 37. člena ZASP razlikuje z vidika tega, kdaj je reproduciranje dovoljeno brez soglasja imetnika pravice (na papirju ali podobnem nosilcu z uporabo fotokopiranja ali druge fotografske tehnike s podobnimi učinki ter na katerem koli drugem nosilcu za zasebno rabo); ter za kaj je treba plačati nadomestilo (za tonsko ali vizualno snemanje in za fotokopiranje dela pod pogoji zasebne ali druge lastne uporabe iz 50. člena ZASP), iz zakona ni nedvoumno razvidno, kam spadajo digitalne kopije književnih del.

Sodbo V Cpg 248/2023 najdete [tukaj](#), sodbo V Cpg 249/2023 pa [tukaj](#).

2.2.1.2 DDV IN NADOMESTILO ZA JAVNO PRIOBČITEV FONOGRAMOV

V sodbi [VSL V Cpg 60/2024 z dne 11. 4. 2024](#) je pojasnjeno, da če kolektivna organizacija in uporabnik nimata sklenjene pogodbe, zgolj obstoj zakonske obveznosti plačila nadomestila za uporabo ne zadostuje za obstoj pogodbenega razmerja med strankama. Kadar zahtevek kolektivne organizacije za plačilo nadomestila za javno priobčitev fonogramov temelji na določilih o odškodninski odgovornosti (168. člen ZASP), uporabnik kolektivni organizaciji ni dolžan plačati DDV. VSL je tudi pojasnilo, da na presojo pravne narave zahtevka ne vpliva [sodba SEU z dne 21. 1. 2021 v zadevi C-501/19-UCMR - ADA](#). V njej so opredeljeni pogoji, pod katerimi je plačilo nadomestila za javno priobčevanje avtorskih del obdavčeno z DDV: 1) če obstoji pravno razmerje med strankama in 2) če nadomestilo, ki ga plača uporabnik, pomeni dejansko plačilo za storitev, opravljeno v okviru pravnega razmerja (tj. če se je uporaba varovanega dela odobrila na izrecno prošnjo uporabnika, ki plača dolgovano nadomestilo). Enako naj bi izhajalo tudi iz [sodbe SEU z dne 18. 1. 2017 v zadevi C-37/16-SAWP](#), po kateri pravično nadomestilo za zasebno reproduciranje ne pomeni neposredne protidajatve za storitev, saj je povezano s škodo, ki tem imetnikom nastane z reprodukcijo njihovih varovanih del brez njihovega dovoljenja. V tej sodbi je SEU tudi poudarilo, da imetniki pravic reproduciranja ne opravljajo storitve v smislu te direktive za proizvajalce in

uvoznike praznih nosilcev podatkov in naprav za snemanje in reprodukcijo, od katerih organizacije za kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic za račun teh imetnikov, vendar v lastnem imenu, pobirajo nadomestilo od prodaje teh naprav in nosilcev.

Če pa stranki uredita razmerje s pogodbo, nadomestilo za uporabo avtorskih del ne predstavlja odškodninske terjatve, temveč terjatev, ki temelji na pogodbeno urejenem razmerju, ki je kot taka predmet DDV ([VSL sodba V Cpg 37/2024](#) z dne 11. 4. 2024).

Področje urejanja DDV v zvezi s storitvami kolektivnega upravljanja avtorske in sorodnih pravic je kompleksno, nanj vpliva praksa SEU, ki pa pogosto ni nedvoumna. Tako je SEU v zadevi C-501/19-UCMR - ADA pojasnilo, da morajo imetniki avtorskih pravic organizaciji za kolektivno upravljanje izdati račune, z vključenim DDV, za storitve, opravljene v okviru prejetih nadomestil. Po drugi strani pa je [SEU v sodbi z dne 4. 7. 2024 v zadevi C-179/23-Credidam](#) pojasnilo, da organizacija za kolektivno upravljanje avtorskih in sorodnih pravic opravlja storitve v smislu določb o DDV, kadar, na eni strani, na podlagi zakona prejema, razdeljuje in imetnikom pravic plačuje nadomestila, ki jim jih dolgujejo nekateri z zakonom opredeljeni uporabniki, in kadar, na drugi strani, od teh nadomestil odtegne provizijo za upravljanje, ki ji jo dolgujejo ti imetniki in katere namen je kritje stroškov, nastalih s to dejavnostjo, v primeru da nadomestila, ki so tako prejeta za račun navedenih imetnikov, ne pomenijo plačila za opravljanje storitev v smislu te direktive, ki jih isti imetniki opravijo v korist teh uporabnikov. To pa pomeni, da mora kolektivna organizacija obračunati DDV na delež stroškov, ki se krijejo iz nadomestil in honorarjev posameznega imetnika pravic, kar posledično pomeni, da se kritje stroškov šteje kot provizija za opravljanje storitev kolektivnega upravljanja. Ker se SEU še ni opredelilo do vprašanja plačila DDV za kršitev pravice do nadomestila za javno predvajanje fonogramov, menim, da bi bila smiselna postavitev vprašanja v predhodno odločanje. Nadomestilo za javno predvajanje fonogramov namreč nima enake narave kot nadomestilo za zasebno reproduciranje, zato bi SEU lahko glede vprašanja obveznosti plačila DDV za to nadomestilo odločilo drugače.

2.2.1.3 AKTIVNA LEGITIMACIJA KOLEKTIVNE ORGANIZACIJE

VSL sodba in sklep V Cpg 61/2024 z dne 20. junija 2024

Nacionalno pravo:

Člen 4 ZKUASP: Kolektivna organizacija je pravna oseba, ki je pridobila dovoljenje pristojnega organa in je na podlagi pooblastila imetnika pravic ali tega zakona pooblaščen za kolektivno upravljanje avtorske ali sorodnih pravic **v imenu in za račun več kot enega imetnika pravic** in v njihovo skupno korist, pri čemer je to njena edina in glavna dejavnost, in izpolnjuje eno ali obe od naslednjih meril: je v lasti ali pod nadzorom svojih članov; je nepridobitna.

Prvi odstavek 16. člena ZKUASP, točka 9: Kolektivna organizacija v okviru svoje dejavnosti uveljavlja varstvo avtorskih pravic pred sodišči in drugimi državnimi organi ter o tako uveljavljenih pravicah predloži avtorjem račun.

Pravo EU:

Člen 3(a) Direktive 2014/26/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic ter izdajanju več ozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu:⁴¹ „Organizacija za kolektivno upravljanje pravic“ pomeni vsako organizacijo, ki je z zakonom ali z dodelitvijo, licenco ali katerim koli drugim pogodbenim dogovorom pooblaščen za upravljanje avtorske ali sorodnih pravic v imenu več kot enega imetnika pravic in v skupno korist teh imetnikov pravic, pri čemer je to njen edini ali glavni namen, in ki izpolnjuje eno ali obe naslednji merili: je v lasti ali pod nadzorom svojih članov; je organizirana na nepridobitni osnovi;«

Člen 4(c) Direktive 2004/48/ES: »Države članice priznajo kot osebe, ki imajo pravico zahtevati uporabo ukrepov, postopkov in pravnih sredstev iz tega poglavja, ... organe za kolektivno upravljanje pravic intelektualne lastnine, ki se jim praviloma priznava, da imajo pravico zastopati imetnike pravic intelektualne lastnine, če je to dovoljeno in v skladu z določbami veljavnega prava.«

⁴¹ UL L 84, 20.3.2014, str. 72-98.

Dejansko stanje:

Tožnica je kolektivna organizacija, ki je v spornem obdobju upravljala pravice kabelske retransmisije glasbe v televizijskih in radijskih programih. Ker je toženka (kabelski operater) le delno plačala nadomestilo za kabelsko retransmisijo glasbe v televizijskih in radijskih programih, je tožnica zoper njo vložila tožbo. Toženka je zatrjevala, da tožnica ni aktivno legitimirana za vložitev tožbe, ker da lahko deluje samo v imenu in za račun imetnikov pravic.

Odločitev sodišč:

Sodišče prve stopnje je z izpodbijano sodbo toženki naložilo plačilo 14.994,10 EUR. Toženkin ugovor aktivne legitimacije pa je sodišče zavrnilo.

VSL je toženkino pritožbo zavrnilo. Pojasnilo je, da dikcije 4. člena ZKUASP, po kateri kolektivna organizacija upravlja avtorske in sorodne pravice "v imenu in za račun več kot enega imetnika pravic in v njihovo skupno korist", ni treba razlagati, kot se glasi. Besedilo 4. člena ZKUASP je prepisana iz točke a 3. člena Direktive 2014/26/EU, ki opredeljuje kolektivno organizacijo. Iz primerjave jezikovnih različic je mogoče zaključiti, da ta določba ne zapoveduje specifične oblike in vsebine zastopanja avtorjev v civilnopravnem smislu. Medtem ko je na primer v nemški in hrvaški verziji uporabljen izraz "v imenu", francoska in italijanska uporabljata formulacijo "za račun", angleška pa nič od tega dvojega in je še najbolj primeren prevod "zanje", tj. da kolektivna organizacija upravlja pravice za njihove imetnike ("on behalf of"). Direktiva 2014/26/EU se torej ne osredotoča na obliko in se ne opredeljuje za določeno vrsto zastopanja (v smislu neposrednega ali posrednega zastopanja).

VSL je še pojasnilo, da 16. in 18. člen ZKUASP sicer ne urejata vprašanja zastopanja. Kljub temu bi bilo neposredno zastopanje kolektivne organizacije v primeru obveznega kolektivnega upravljanja (in upoštevajoč tretji odstavek 18. člena ZKUASP) v nasprotju s samim smislom in namenom kolektivnih organizacij. Očitni namen nacionalnega in evropskega zakonodajalca je, da se v primerih kabelske retransmisije, kjer je število avtorjev veliko, uporaba njihovih del pa množična, z obveznim kolektivnim upravljanjem omogoči učinkovito, ekonomično in hitro sodno uveljavljanje avtorske in sorodnih pravic. Če bi pri obveznem kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic šteli, da ZKUASP kolektivnim organizacijam ne daje pravice zastopati imetnike avtorske in sorodnih pravic v svojem imenu in za

njihov račun, bi bila avtorjem dejansko odvzeta možnost učinkovitega uveljavljanja avtorskih in sorodnih pravic v sodnih postopkih. V trenutku vložitve tožbe za plačilo nadomestil tako ni nujno, da razpolaga s seznamom avtorjev, katerih dela so bila kabelsko retransmitirana. Pravilna opredelitev avtorjev (in torej stranke postopka) bi tako postala izjemno kompleksna, s tem pa bi bil tudi izgubljen namen kolektivnega upravljanja. Enako velja za izdajo računov. Teleološka in sistematična razlaga tako ne podpirata dobesedne razlage 4. člena ZKUASP v primeru obveznega kolektivnega upravljanja pravic. S takšnim razumevanjem pa bi bile po mnenju VSL avtorjem tudi kršene njihove ustavno varovane pravice (60. člen Ustave).

Komentar:

Menim, da je odločitev VSL, ki je v sodni praksi že ustaljena ([sodba VSL V Cpg 40/2023 z dne 21. 3. 2023](#)), razumna. Zanimivo pa je, da je 23. 11. 2023 odločilo, da je priznanje pravice, da kolektivne organizacije v svojem imenu zahtevajo uporabo ukrepov, postopkov in pravnih sredstev iz poglavja II Direktive 2004/48/ES, pogojeno s procesnim upravičenjem teh organizacij, ki lahko izhaja iz posebne določbe ali iz splošnih postopkovnih pravil. V sedanjem stanju prava EU pa državam članicam kolektivnim organizacijam ni treba priznati neposrednega interesa, da v svojem imenu zahtevajo uporabo teh ukrepov, postopkov in pravnih sredstev, če za varstvo zadevnih pravic neposredni interes teh organizacij ne izhaja iz nacionalne ureditve, ki se uporablja. Na podlagi te odločitve SEU je 20. 9. 2024 zavrnilo tožbo kolektivne organizacije, ker v finskem pravu ni našlo pravne podlage za njeno procesno legitimacijo. Po drugi strani pa je v praksi Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP) uveljavljeno stališče, da je treba, ko nacionalni pravni red podeljuje varstvo pravic avtorjev organizaciji, ki so jo slednji v ta namen ustanovili, in ji podeljuje neodvisne pravice, prenesene od avtorjev, vključno s pravico do lastnega premoženja, sestavljenega predvsem iz odbitkov od avtorskih honorarjev, to organizacijo obravnavati kot žrtev ukrepa, ki posega v te pravice. (sodba ESČP z dne 12. 7. 2016 v zadevi [SIA AKKA/LAA proti Latviji](#)). Kolektivna organizacija je tako žrtev ukrepov, ki posegajo v avtorsko pravico, zato ima tako združenje tudi premoženje v smislu 1. člena Prvega Protokola h Konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (EKČP)⁴² in se lahko sklicuje na kršitev te pravice (glej sodbo ESČP z dne 8. 12. 2020 v zadevi [AsDac proti Moldaviji](#)). Zato menim, da bi ne

⁴² Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94.

glede na siceršnjo prakso SEU nepriznanje aktivne legitimacije kolektivni organizaciji lahko pomenilo kršitev Prvega Protokola k EKČP.

Sodbo in sklep VSL najdete [tukaj](#).

2.2.1.4 PRESOJA VELJAVNOSTI SKUPNEGA SPORAZUMA

VSL sodba V Cpg 242/2023 z dne 25. januarja 2024

Nacionalno pravo:

Skupni sporazum o uporabi glasbenih avtorskih del iz repertoarja združenja SAZAS v obliki javnega izvajanja glasbe v okviru deficitarne dejavnosti kulturnih domov in ustanov Slovenije.⁴³

Člen 44 ZKUASP: »(1) Skupni sporazum v pisni obliki skleneta kolektivna organizacija in reprezentativno združenje uporabnikov avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije. Reprezentativna so tista združenja uporabnikov, ki predstavljajo večino uporabnikov na področju neke dejavnosti glede na njihovo število ali če jim zakon priznava reprezentativnost. ...

(7) Skupni sporazum začne veljati za vse istovrstne uporabnike avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije 15. dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, ne glede na to, ali so sodelovali pri pogajanjih ali sklenitvi tega sporazuma. Uporabniki avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije morajo s kolektivno organizacijo skleniti pogodbo v skladu z veljavnim skupnim sporazumom.

(8) Sodišča so vezana na veljavni skupni sporazum.«

Pravo EU:

Direktiva 2014/26/EU ne vsebuje določb o načinu sklepanja skupnih sporazumov med kolektivnimi organizacijami in uporabniki.

⁴³ Uradni list RS, št. 103/13.

Dejansko stanje:

Tožnica je kolektivna organizacija, ki upravlja avtorske pravice na glasbenih delih. Toženka organizira dogodke, na katerih avtorska dela, ki jih ščiti tožnica, priobčuje javnosti. Med pravnima strankama je bila sporna višina nadomestila, ki ga mora toženka plačati tožnici za priobčitev avtorskih del javnosti.

Sodišče prve stopnje:

Sodišče prve stopnje je toženki naložilo plačilo 6.146,81 EUR avtorskega honorarja. avtorskega honorarja. Pojasnilo je, da Skupni sporazum o uporabi glasbenih avtorskih del iz repertoarja združenja SAZAS v obliki javnega izvajanja glasbe v okviru deficitarne dejavnosti kulturnih domov in ustanov Slovenije z dne 4. 12. 2013, ki sta ga sklenila Združenje kulturnih domov in ustanov Slovenije (KUDUS) in tožnica (Skupni sporazum) za toženko ne velja, ker ga ni sklenilo reprezentativno združenje uporabnikov, toženka pa ni podpisnica Skupnega sporazuma niti članica KUDUS-a. Sodišče je pri določitvi višine nadomestila upoštevalo Tarifo za javno priobčitev glasbenih del (Tarifa 1998) iz Pravilnika o javni priobčitvi glasbenih del (1998).⁴⁴

Sodišče druge stopnje:

VSL je po pritožbi spremenilo prvostopenjsko sodbo in tožnici prisodilo še dodatnih 2.795,88 EUR. Pojasnilo je, da sodi. Pojasnilo je, da sodišče nima pooblastila, da bi brez ustrezne trditvene podlage pravnih strank ugotavljalo, ali so bile ob sklenitvi Skupnega sporazuma kakšne pomanjkljivosti, zaradi katerih ta ni veljaven ali zavezujoč za vse istovrstne uporabnike. Toženka je med postopkom pred sodiščem prve stopnje zatrjevala le, da je Skupni sporazum ne zavezuje, ker ga ni podpisala in ker ni članica združenja KUDUS, kar pa ni pravno relevanten ugovor. Niti ni pravno odločilno, da sta se tožnica in KUDUS dogovorila, da osnovo za izračun nadomestila predstavlja nadomestilo, določeno v Pravilniku o javni priobčitvi glasbenih del (2006).⁴⁵ Čeprav je VSRS Pravilniku 2006 odreklo pravno veljavnost, ker ni bil sprejet v skladu z ZASP ([VSRS sodba II Ips 160/2011 z dne 15. 9. 2011](#)). Ko je reprezentativno združenje uporabnikov pristalo na uporabo Pravilnika 2006 za

⁴⁴ Uradni list RS, št. 29/98.

⁴⁵ Ur. l. RS, št. 138/05.

določitev višine nadomestil za uporabo avtorski¹⁵. 9. 2011 postal pravno zavezujoč za vse istovrstne uporabnike.

VSL pa je pojasnilo, da bi bilo treba uporabiti določila Skupnega sporazuma tudi, če ne bi bil veljaven, ker je tarifa v njem primernejša od Tarife 1998. Ker enostransko sprejeta tarifa kolektivne organizacije z monopolnim položajem predstavlja odstop od pogodbenega načela, na katerem temelji kolektivno upravljanje, se pri obravnavanju Tarife 1998 in njenih meril v povezavi s 156. členom ZASP-B zahteva restriktiven pristop. Tudi v praksi so se nadomestila za uporabo avtorskih del, ki jih ščiti tožnica, v pravno odločilnem času dejansko odmerjala po sklenjenem Skupnem sporazumu. Zato bi bilo skrajno neživljenjsko, če bi se kot primerno nadomestilo za uporabo avtorskih del upošteval znesek, ki je bil enostransko sprejet v letu 1998.

VSL je tudi poudarilo, da Tarifa 1998 za določitev višine nadomestila ni več primerna, ker ne odraža več ekonomske vrednosti pravic, ki jih ščiti tožeča stranka. Vztrajanje pri enostransko določenem nadomestilu v letu 1998, pri čemer se zato, ker Pravilnik 1998, katerega priloga je bila Tarifa 1998, ob uveljavitvi ZASP-B ni pridobil pravne narave skupnega sporazuma, ne upošteva niti v Pravilniku 1998 predvidena revalorizacija takrat določenih zneskov, bi po mnenju VSL močno posegla v ustavne pravice avtorjev do primerne plačila za svoje delo (60. člen Ustave). Pomisleki o primernosti tarife obstajajo, če ta zaradi poteka časa, bistvenih sprememb življenjska standarda in ekonomskih vrednosti dobrin ne ustreza več ekonomski vrednosti pravic.

Komentar:

Ta odločitev VSL pomeni spremembo sodne prakse, postavljene v sodbi civilnega senata [VSL I Cp 160/2019](#) z dne 17. 4. 2019. Menim sicer, da je stališče, da sodišče nima pooblastila, da bi brez ustrezne trditvene podlage pravnih strank presoјalo okoliščine sklenitve skupnega sporazuma, v nasprotju s tudi sicer uveljavljenim stališčem, da sodišče po udarni dolžnosti preverja veljavnost tarif in njihovo skladnost z določili ZASP oziroma ZKUASP. Preverjanje veljavnosti tarife pomeni tudi presoјo okoliščin, v katerih je ta bila sprejeta. Iz sodbe I Cp 160/2019 tudi izhaja, da je bilo ob sklenitvi skupnega sporazuma samo 17 kulturnih ustanov članov KUDUS (zdaj jih je 55), s čimer se res ne more utemeljiti reprezentativnost takšnega združenja.

Menim pa, da je dobrodošlo stališče VSL, da Tarife 1998 ni več mogoče uporabljati, ker ne odraža več ekonomske vrednosti pravic. Takšno stališče bo imelo posledice tudi v drugih primerih uporabe varovanih del, kjer uporabniki s kolektivno organizacijo še niso sklenili skupnega sporazuma, oziroma tarife ni določil Svet za avtorsko pravo, in se še zato uporablja Tarifa 1998. Sklicevanje na tarifo, sprejeto pred 27 leti, ob upoštevanju inflacijskih gibanj ni primerno.

Sodbo VSL najdete [tukaj](#).

2.2.2 INDIVIDUALNI AVTORSKI SPORI

2.2.2.1 VPLIV ODPOVEDI ŠPORTNIH DOGODKOV NA VIŠINO LICENČNINE ZA PREDVAJANJE TV PROGRAMOV

VSL sodba V Cpg 284/2024 z dne 17. 12. 2024

Nacionalno pravo:

Drugi, tretji in četrti odstavek 168. člena ZASP: »(2) Kršilec je dolžan plačati upravičencu odškodnino v obsegu, ki se določi po splošnih pravilih o povrnitvi škode, ali v obsegu, ki je enak dogovorjenemu ali običajnemu honorarju ali nadomestilu za zakonito uporabo te vrste.

(3) Če je bila pravica iz tega zakona kršena namerno ali iz hude malomarnosti, lahko upravičenec zahteva plačilo dogovorjenega ali običajnega honorarja ali nadomestila za tovrstno uporabo, povečanega do 200%, ne glede na to, ali je zaradi kršitve pretrpel kakšno premoženjsko škodo ali ne.

(4) Pri odločanju o zahtevku za plačilo civilne kazni in odmeri njene višine sodišče upošteva vse okoliščine primera, zlasti pa stopnjo krivde kršilca, velikost dogovorjenega ali običajnega honorarja ali nadomestila ter preventivni namen civilne kazni.«

Pravo EU:

Člen 13(1) Direktive 2004/48/ES: »1. Države članice zagotovijo, da pristojni sodni organi na vlogo oškodovane stranke odredijo kršitelju, ki je vedel, ali bi razumno

moral vedeti, da sodeluje v dejavnosti, ki je predmet kršitve, da plača imetniku pravice odškodnino, ki ustreza dejanski škodi, ki jo je ta utrpel zaradi kršitve. Ko sodni organi določajo odškodnino:

- (a) upoštevajo vse ustrezne vidike, kot na primer negativne ekonomske posledice, vključno z izgubljenim dobičkom, ki jih je utrpela oškodovana stranka, vse neupravičene dobičke, ki jih je imel kršitelj, in v ustreznih primerih elemente, ki niso ekonomski dejavniki, na primer moralno škodo, povzročeno imetniku pravice s kršitvijo; ali
- (b) kot drugo možnost namesto (a) lahko v ustreznih primerih določijo odškodnino kot pavšalni znesek na podlagi elementov, kot so najmanj znesek licenčnin ali zneskov, ki bi jih bilo treba plačati, če bi kršitelj zaprosil za dovoljenje za uporabo zadevne pravice intelektualne lastnine.«

Dejansko stanje:

Tožnica je od toženke zahtevala plačilo (delno) neplačanih licenčnin za december 2019 in marec 2020 na podlagi Licenčne pogodbe za retransmisijo 15 TV programov, povračilo škode v višini mesečnih licenčnin in plačilo civilne kazni v višini 30 % škode za retransmisijo TV programov aprila 2020 in sorazmerni del maja 2020, tj. po prenehanju veljavnosti Licenčne pogodbe. Toženka je zatrjevala, da sta licenčnina in zahtevana odškodnina previsoki, saj so bili zaradi epidemije COVID-19 odpovedani športni dogodki v živo, zaradi česar je prišlo do izpada neposrednih prenosov in je padel delež gledanosti TV programov. Zatrjevala je tudi, da tožnica, ki ni imetnica pravic, ni aktivno legitimirana za vložitev tožbe.

Odločitev sodišč:

Sodišče prve stopnje je tožbenemu zahtevku ugodilo, VSL pa je toženkino pritožbo zavrnilo. Pojasnilo je, da so izdajateljice TV programov pooblastile tožnico, da jih zastopa na slovenskem trgu, tako da v svojem imenu in za njihov račun sklepa licenčne pogodbe ter skrbi za njihovo izvrševanje. Na tej podlagi je tožnica Licenčno pogodbo sklenila v "svojem imenu in na tuj račun". Pri lastnih oddajanjih RTV organizacij, ne glede na to, ali gre za njihove lastne pravice ali pa so te nanje prenesli drugi imetniki pravic, ne gre za obvezno kolektivno upravljanje. Za obdobje po prenehanju veljavnosti Licenčne pogodbe pa tožničina aktivna legitimacija temelji na pogodbah z izdajateljicami TV programov o prenosu terjatev. Ni ovire za

prenos že nastale denarne terjatve iz naslova kršitev materialne avtorske pravice, brez prenosa same materialne pravice.

VSL je zavrnilo tudi toženkina ugovora, da se nekatere oddaje zaradi epidemije niso predvajale ter da je izdajateljica retransmitirala zgolj del TV programov. Dejansko število TV programov po Licenčni pogodbi, ki je določala cene v paketu, ni vplivalo na višino pogodbeno določene licenčnine. Nikjer iz pogodbe pa ni izhajalo, da bi se tožnica zavezala k dostavi točno določenih vsebin TV programov ob točno določenih terminih. Kavza licenčne pogodbe je bila izkoriščanje predmeta licence s strani pridobitelja licence. Okoliščina, da tožnica v športnih TV programih zagotavlja prenose najzanimivejših športnih dogodkov v živo, tj. športne vsebine najvišjega ranga, kot je Liga prvakov, je lahko le nagib, ki je toženko vodil k sklenitvi pogodbe, iz pogodbe pa ni razviden. Ne gre za nemožnost izpolnitve v smislu 116. člena Obligacijskega zakonika (OZ),⁴⁶ ker izpolnitev obveznosti tožnice ni postala nemogoča. Tožnica je toženki tudi v času, ko zaradi epidemije COVID-19 ni bilo športnih prireditev, zagotavljala retransmisijo pogodbeno določenih TV programov.

Za obdobje, ko stranki nista imeli sklenjene licenčne pogodbe, je sodišče prisodilo odškodnino po licenčni analogiji. Ker je več kot 40 % slovenskih operaterjev s tožnico aprila in maja 2020 nadaljevalo poslovanje pod enakimi pogoji, sodišče ni upoštevalo toženkinega ugovora, da je bil tožničin program veliko manj vreden, ker je epidemija COVID-19 povzročila prekinitev izvajanja športnih prireditev in njihovih prenosov v živo. Dejansko plačilo velikega dela primerljivih tržnih udeležencev že predstavlja običajno licenčnino.

Sodišče je odmerilo tudi 30 % civilne kazni. Pojasnilo je, da se je toženka zavedala protipravnosti retransmisije brez sklenjene pogodbe s tožnico, pa z retransmisijo ni prenehala in nadomestila ni plačevala v višini, ki je bila iz tožničine ponudbe in prejšnje pogodbe med strankama popolnoma znana.

Komentar:

SEU je v [sodbi z dne 4. 10. 2011 v zadevi C-403/08 in C-429/08-FAPL](#) pojasnilo, da čeprav so športni dogodki predmet določenih pravil igre, niso avtorska dela, ker so podvrženi pravilom, ne temeljijo pa na ustvarjalni svobodi. V praksi pa se tudi licenčnine za retransmisijo športnih programov presojujejo po določbah ZASP, kar bi

⁴⁶ Uradni list RS, št. 97/07 - uradno prečiščeno besedilo, 64/16 - odl. US in 20/18 - OROZ631.

bilo z vidika civilne kazni lahko problematično. Če namreč športni dogodki niso avtorsko delo, potem tudi njihovo neavtorizirano predvajanje ne more imeti za posledico civilne kazni, ki je v slovenskem odškodninskem pravu izjema in jo je kot tako treba restriktivno razlagati.

Menim, da ni povsem prepričljivo stališče, da je bila okoliščina, da tožnica v športnih TV programih zagotavlja prenose najatraktivnejših športnih dogodkov v živo, samo pravno neupošteven nagib za sklenitev pogodbe o kabelski retransmisiji športnih TV programov. Posledica takšne odločitve je, da celotna tveganja, povezana z izpadom športnih dogodkov, prevzame kabelski operater kot licencomajalec, čeprav je ravno retransmisija teh dogodkov bistveni razlog za retransmisijo športnih TV programov. Ne gre torej za položaj, ko bi COVID-19 vplival na poslovanje toženke, medtem ko bi bila storitev, ki jo zagotavlja tožnica, nespremenjena (to bi bil primer, ko mora biti gostinski lokal zaprt zaradi epidemije, gostinec pa še vedno mora plačevati najemnino, ker najemodajalec še vedno daje gostincu v uporabo prostore v nespremenjenem obsegu). Zato menim, da porazdelitev tveganj med pogodbenima strankama mogoče ni bila najbolj ustrezna.

Sodbo VSL najdete [tukaj](#).

2.2.2.2 AVTORSKOPRAVNO VARSTVO VIDEZA IZDELKA IN GRAFIČNEGA VMESNIKA

VSL sklep V Cpg 521/2023 z dne 19. decembra 2023

Nacionalno pravo:

Prvi odstavek 5. člena ZASP: »Avtorska dela so individualne intelektualne stvaritve s področja književnosti, znanosti in umetnosti, ki so na kakršen koli način kakršen koli način izražene, če ni s tem zakonom drugače določeno.«

Pravo EU:

Čeprav pojem avtorskega dela v smernicah EU ni izrecno določen, obstaja v zvezi z opredelitvijo avtorskega dela bogata praksa SEU ([sodba SEU z dne 16. 7. 2009 v zadevi C-5/08 - Infopaq International](#); [sodba SEU z dne 22. 12. 2010 v zadevi C-393/09 - BSA](#); [sodba SEU v zadevi C-403/08 - FAPL](#); [sodba SEU z dne 1. 12. 2011 v zadevi C-145/10 - Painer](#); [sodba SEU z dne 2. 5. 2012 v zadevi C-406/10 - SAS](#)

Institute; sodba SEU z dne 7. 8. 2018 v zadevi C-161/17 - Renckhoff; sodba SEU z dne 12. 9. 2019 v zadevi C-683/17 - Cofemel; sodba SEU z dne 11. 6. 2020 v zadevi C-833/18 - Brompton Bicycle), na katero je se sklicevalo tudi sodišče v tej zadevi.

Dejansko stanje:

Tožnica je predlagala izdajo začasne odredbe, s katero bi se toženki prepovedala kakršna koli uporaba, predelava, vključno z uporabo v predelani obliki ali distribucija tožničinih avtorskih del, in sicer: a) zunanje podobe ali industrijskega oblikovanja igralnih naprav; b) grafičnega uporabniškega vmesnika, ki je del igralnih naprav; c) računalniškega sistema „Blacjack brez spretnosti in z več kombinacijami“ in d) računalniškega sistema „Stavni dogodek pri naključnem premikanju na razdalji“.

Odločitev sodišč:

Sodišče prve stopnje je zavrnilo predlog za izdajo začasne odredbe. Ugotovilo je, da tožnica ni verjetno izkazala, da obstaja avtorska pravica na obravnavanih delih. VSL je toženkino pritožbo zavrnilo.

Razlogi glede igralnih naprav

VSL je pojasnilo, da se avtorskopravno varstvo za modele zagotavlja, ko imajo poleg uporabnosti z estetskega vidika svojevrsten in razpoznaven vizualni učinek ter ko ustvarjanja niso narekovali tehnični preudarki, pravila ali druge zahteve, ki niso puščali prostora za ustvarjalno svobodo. Vizualni in estetski učinki modela sami po sebi še ne omogočajo ugotovitve, da je ta model avtorsko delo, saj mora hkrati odražati ustvarjalno svobodo in osebnost njegovega avtorja ter imeti svojevrsten in razpoznaven učinek. Merilu individualnosti ne morejo zadostiti sestavni deli predmeta, za katere je značilna njihova tehnična funkcija, saj varstvo iz naslova avtorske pravice ne zajema idej. Varstvo teh idej z avtorsko pravico bi namreč pomenilo, da se omogoči monopolizacija idej, zlasti v škodo tehničnemu napredku in industrijskemu razvoju. Ker iz tožničinih navedb izhaja, da je z novo oblikovanim gradnikom dosegla določeno tehnično funkcionalnost igralne naprave X, bi merilo individualnosti veljalo za izpolnjeno, če bi verjetno izkazala, da koncept popolne modularnosti ni nastal z uporabo strokovnih ali tehničnih postopkov, ampak je bil ustvarjen na svojevrsten, inovativen in samosvoj način. Tožnica temu bremenu ni zadostila.

Razlogi glede grafičnega uporabniškega vmesnika

Pri presoji, ali je grafični uporabniški vmesnik avtorsko delo, se upošteva razporeditev ali posebna konfiguracija vseh sestavnih delov grafičnega uporabniškega vmesnika, da se ugotovi, kateri sestavni deli izpolnjujejo merilo individualnosti. Sestavni deli grafičnega uporabniškega vmesnika, ki jih opredeljuje zgolj njihova tehnična funkcija, ne izpolnjujejo tega merila, saj je različnih načinov za uresničitev neke ideje tako malo, da ni mogoče razlikovati med idejo in izrazom.

Po mnenju VSL elementi, ko naj bi bili po tožničinih trditvah ključni in izvirni (glava z informacijami in podatki o stavah, sredinski gumb, črno-belo-rdeča igralna polja) nimajo tiste stopnje izvirnosti, ki bi izkazovala, da je tožnica z izbiro ali razporeditvijo teh elementov svobodno in izvirno izrazila svojo ustvarjalnost.

Razlogi glede računalniških programov

Tožnica je zatrjevala, da imata računalniška programa dve inovativni rešitvi kot dodatni funkcionalnosti, ki jih prvotne igre ne poznajo (avtomatiziran sistem igre Blackjack in možnost igranja z več kombinacijami ter koncept stranskih stav). Po toženkinem ugovoru, da gre za poznan in že razširjen koncept, pa je bilo na tožnici breme, da verjetno izkaže merilo individualnosti. Tožnica tega dokaznega bremena ni izpolnila.

Komentar:

Obe sodišči sta se za utemeljitev svoje odločitve sklicevali na prakso SEU. Iz te odločitve je tako razvidno, da slovenska sodišča upoštevajo smernice prava EU, je pa kljub praksi SEU pri delih uporabne umetnosti in pri računalniških programih obstoj avtorskega dela težje izkazati.

Sklep VSL najdete [tukaj](#).

2.2.2.3 DOLOČITEV PRIMERNEGA HONORARJA, ČE PLAČILO NI BILO DOGOVORJENO

VSL sodba in sklep I Cp 1293/2023 z dne 5. junija 2024

Nacionalno pravo:

Prvi in drugi odstavek 81. člena ZASP: »(1) Če avtor prenese materialne avtorske pravice ali druge pravice avtorja, je upravičen do primerne in sorazmerne avtorskega honorarja ali nadomestila. (2) Če avtorski honorar ali nadomestilo ni bilo določeno, se določi po običajnih plačilih za določeno vrsto del, po obsegu in trajanju uporabe ter glede na druge okoliščine primera.«

Pravo EU:

Člen 18 Direktive 2019/790/EU: »Države članice zagotovijo, da so avtorji in izvajalci, kadar licencirajo ali prenesejo svoje izključne pravice za izkoriščanje svojih del ali drugih predmetov varstva, upravičeni do prejemanja primerne in sorazmerne plačila.«

Dejansko stanje:

Tožnik je kot dijak prostovoljno sodeloval pri izdelavi računalniškega programa za podjetje, vendar za to ni prejel plačila. Po zaključku projekta je vložil tožbo za kršitev avtorskih pravic oziroma za plačilo licenčnine za prenos avtorskih pravic na računalniškem programu. Vložilo jo je zoper zakonitega zastopnika podjetja, ki je program uporabljalo, zoper tržnega direktorja podjetja in zoper razvijalca, s katerimi je tožnik soustvaril navedeni program.

Sodišče prve stopnje:

Sodišče prve stopnje je odločilo, da morajo toženci tožniku nerazdelno plačati 50.0000 EUR. Pojasnilo je, da tožnikova avtorska pravica na računalniškem programu ni bila kršena, saj je ta vedel, da ga prvi toženec uporablja, s tem se je tudi strinjal. Na mladostniškem navdušenju lasten - prijateljski, manj formalen - način je prišlo tudi do konkludentnega prenosa avtorske pravice. Toda tožnik ni soglašal z brezplačno uporabo svojega avtorskega dela. Za plačilo se je tožnik zanimal, a je privolil v to, da ga bo prejel kasneje, ko bo ustanovljena družba, na katero bo prvi toženec prenesel dejavnost.

Po izvedbi dokaza z izvedencem pa je sodišče prve stopnje ugotovilo, da višine primerne nadomestila zaradi velike časovne oddaljenosti izdelave spornih aplikacij in pomanjkanja podatkov ni mogoče ugotoviti. Zato je nadomestilo 50.000 EUR določilo po prostem preudarku.

Sodišče druge stopnje:

VSL je sodbo prvostopenjskega sodišča razveljavilo glede drugega in tretjega toženca. Poudarilo je, da se odločitev, da vsi trije toženci solidarno odgovarjajo za kršitev avtorske pravice, ne sklada s prvotno ugotovitvijo sodišča, da kršitve avtorske pravice ni bilo ter da je izostalo samo plačilo honorarja za dogovorjen prenos pravic. Zadevo pa je v razveljavljenem delu vrnilo sodišču prve stopnje, da bo o zahtevku odločilo še ob upoštevanju trditev o neupravičeni obogatitvi drugega in tretjega toženca.

Komentar:

Sodba je pomembna glede ugotovitve, da soglašanje z uporabo avtorskega dela ne pomeni konkludentne odpovedi plačilu za to uporabo, kar je skladno z 18. členom Direktive 2019/790.

Sodbo VSL najdete [tukaj](#).

2.3 KAZENSKOPRAVNO VARSTVO PRAVIC INTELEKTUALNE LASTNINE

Sklep Višjega sodišča v Celju (VSC) II Kp 26575/2022 z dne 30. januarja 2024

Nacionalno pravo:

Prvi odstavek 233. člena Kazenskega zakonika (KZ-1):⁴⁷ »Kdor pri gospodarskem poslovanju neupravičeno uporabi tujo firmo, znamko, geografsko označbo ali drugo posebno oznako za blago ali storitev ali uporabi bistveni del te oznake kot svojo firmo, znamko ali drug znak za označevanje blaga ali storitev, se kaznuje z zaporem do treh let.«

Sodišče prve stopnje:

Sodišče prve stopnje je zavrglo obtožni predlog oškodovanca kot tožilca, s katerim se obdolžencu očita, da je kot samostojni podjetnik od 24. 11. 2020 do 11. 4. 2022 neupravičeno uporabljal tujo blagovno znamko - logotip v črno-beli zasnovi, ki ga oblikujeta dvovrstični zapis "POS-KOČNI" in podoba stisnjene pesti s pol-iztegnjenima kazalcem in sredincem, umeščene v zgornji vrstici logotipa, nad spodnjima črkama "A" in "B", na način, da je brez soglasja imetnika znamke D. D. uporabil to znamko pri glasbenem ustvarjanju, nastopanju in oglaševanju kot del znaka "C. C." in "B. B.", s čimer naj bi storil kaznivo dejanje neupravičene uporabe tuje oznake ali modela po prvem odstavku 233. člena KZ-1. Pojasnilo je, da zapis v izreku obtožnega predloga "*pri glasbenem ustvarjanju, nastopanju in oglaševanju kot del znaka ...*" ne pomeni zapolnitve zakonskega znaka očitane kaznivega dejanja "pri opravljanju gospodarske dejavnosti", saj ni navedeno kje, na kakšen način, s kakšno izvršitveno obliko naj bi obdolženec neupravičeno uporabil znamko oškodovanca kot tožilca, in (2) je v izreku opisana znamka oškodovanca, nista pa opisana znaka "C. C." in "B. B." V opisu kaznivega kaznivega dejanja mora biti dejanje individualizirano na dovolj konkreten način, da ga je mogoče nedvomno ločiti od ostalih historičnih dogodkov, kar obdolžencu tudi omogoča učinkovito obrambo.

Sodišče druge stopnje:

VSC je poudarilo, da mora biti opis kaznivega dejanja v izreku obtožnega akta sklepčen, tj. konkretiziran do te mere, da omogoča pravno vrednotenje (sklepanje)

⁴⁷ Uradni list RS, št. 50/12 - uradno prečiščeno besedilo, 54/15, 6/16 - popr., 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 95/21, 186/21, 105/22 - ZZNŠPP, 16/23 in 107/24 - odl. US.

o obstoju kaznivega dejanja in uresničevanje pravice do obrambe. Zakonski znaki oz. pravni pojmi morajo biti opredeljeni z navedbo konkretnih dejstev in okoliščin, če je to mogoče in smiselno.

Komentar:

Kazenskopravno uveljavljanje pravic intelektualne lastnine je v Sloveniji redko uspešno. V konkretnem primeru menim, da je bil obtožni predlog utemeljeno zavržen, saj bi moral subsidiarni tožilec opisati konkretne dogodke, ko je prišlo do kršitve pravice intelektualne lastnine, tako kot to velja za vse obtožnice.

Sklep VSL najdete [tukaj](#).

3 ZAKLJUČEK

Leta 2024 je bilo na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine sprejetih več odločitev kot leta 2023, nekatere izmed njih pa so tudi zelo pomembne za razvoj sodne prakse. Iz predstavljenih sodb je razvidno, da se slovenska sodišča zavedajo pomena prava EU. Veliko sodb se sklicuje na prakso SEU ter na direktive in uredbe EU. Sodišče razlaga pravo EU ob upoštevanju namena in ciljev posamezne direktive ter ob upoštevanju vseh jezikovnih različic, saj so vse enako zavezujoče. V skladu s pravom EU je stališče, da soglašanje z uporabo avtorskega dela ne pomeni konkludentne odpovedi plačila za to uporabo. Treba bi bilo proučiti, ali je skladno z ZASP, da za neavtorizirano predvajanje športnih iger plača civilna kazen? Izzivi se zastavljajo tudi glede vprašanja, ali ima vsaka predhodno registrirana firma v postopku registracije znamke enako varstvo kot ugledna znamka? V sodni praksi je ob tehničnem razvoju in kompleksnosti pravne ureditve izziv tudi iztoževanje nadomestila za dovoljene načine reproduciranja. Če sodišče očitno napačno razlaga pravo EU na področju, kjer enotne prakse VSRS še ni, bi to lahko bil razlog za dopustitev revizije.

Z vidika določanja plačil kolektivnim organizacijam je pomembno stališče, da ni primerna tarifa, sprejeta pred 27 leti, četudi je pravno formalno še veljavna. Ni javno objavljenih odločb sodišč, v katerih bi bilo kazenskopravno uveljavljanje pravic intelektualne lastnine uspešno. V civilnopravni praksi pa je še vedno izziv konkretizacija zahtevkov za začasno odredbo, pri tem vprašanju pa VSL ni tako strogo kot prvostopenjsko sodišče. Sodišča so pomembno prispevala k zmanjšanju obsega ponarejenih zobotehničnih pripomočkov, ki lahko negativno vplivajo na javno zdravje.

Upajmo, da bo praksa v zvezi z uveljavljanjem pravic intelektualne lastnine tudi naslednje leto tako bogata.

4 LITERATURA

1. BGH (Bundesgerichtshof - Zvezno sodišče) sodba I ZR 65/00 z dne 9. 10. 2003.
2. Direktiva (EU) 2015/2436 z dne 16. decembra 2015 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z blagovnimi znamkami. UL L 336, 23.12.2015, str. 1-26.
3. Direktiva (EU) 2017/1564 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2017 o določenih dovoljenih uporabah določenih del in drugih predmetov urejanja, zaščiteneh z avtorsko pravico in sorodnimi pravicami, za slepe in slabovidne osebe ter osebe z drugimi motnjami branja ter o spremembi Direktive 2001/29/ES o usklajevanju določenih vidikov avtorske pravice in sorodnih pravic v informacijski družbi. UL L št. 242 z dne 20. 9. 2017, str. 6.
4. Direktiva (EU) 2019/789 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o določitvi pravil glede izvrševanja avtorske in sorodnih pravic, ki se uporabljajo za določene spletne prenose radiodifuznih organizacij in retransmisije televizijskih ter radijskih programov, in o spremembi Direktive Sveta 93/83/EGS. UL L 130, 17. 5. 2019, str. 82.
5. Direktiva (EU) 2019/790 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu in spremembi direktiv 96/9/ES in 2001/29/ES. UL L št. 130 z dne 17. 5. 2019, str. 92.
6. Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi. UL L 167, 22.6.2001, str. 10-19.
7. Direktiva 2004/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine,.UL L 157, 30. 4. 2004, str. 45.
8. Direktiva 2014/26/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic ter izdajanju več ozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu. UL L 84, 20.3.2014, str. 72-98.
9. Direktiva 98/71/ES Evropskega parlamenta in sveta z dne 13. oktobra 1998 o pravnem varstvu modelov. UL L 289, 28/10/1998, str. 28-35.
10. Drobež, E. (2017). Kolektivno varstvo avtorske in sorodnih pravic: novosti v slovenskem in evropskem pravu ter uveljavljanje zahtevkov v pravnih postopkih. IUS Software, GV založba.

11. Drobež, E., & Teppey, M. (2019). Analiza stanja na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji v obdobju od 1. januarja 2015 do 31. decembra 2018.
12. Drobež, E., & Teppey, M. (2020). Analiza stanja na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji v obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2019.
13. Drobež, E., & Teppey, M. (2021). Analiza stanja na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji v letu 2020.
14. Drobež, E., & Teppey, M. (2022). Analiza stanja na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji v letu 2021.
15. Drobež, E., & Teppey, M. (2023). Analiza stanja na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji v letu 2022.
16. Drobež, E., & Teppey, M. (2024). Analiza stanja na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji v letu 2023.
17. ESČP sodba z dne 12. 7. 2016 v zadevi SIA AKKA/LAA proti Latviji.
18. ESČP sodba z dne 8. 12. 2020 v zadevi AsDac proti Moldaviji.
19. EUIPO (2023), Trade Secrets Litigation Trends in the EU. URL: https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/2023_Trade_Secrets_Litigation_Trends_in_the_EU/2023_Trade_Secrets_Litigation_Trends_Study_FullR_en.pdf (nazadnje obiskano 15. 6. 2024).
20. EUIPO, Observatory (n.d.). Case law. URL: <https://www.euipo.europa.eu/en/observatory/enforcement/case-law> (nazadnje obiskano 15. 6. 2024).
21. Evropska komisija (n.d.). The EU copyright legislation. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/copyright-legislation> (nazadnje obiskano 15. 6. 2024).
22. Evropski parlament (n.d.). Intellectual, industrial and commercial property. URL: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/36/intellectual-industrial-and-commercial-property> (nazadnje obiskano 15. 6. 2024).

23. Kazenski zakonik (KZ-1). Uradni list RS, št. 50/12 - uradno prečiščeno besedilo, 54/15, 6/16 - popr., 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 95/21, 186/21, 105/22 - ZZNŠPP, 16/23 in 107/24 - odl. US.
24. Konvencija o podeljevanju evropskih patentov (EPK). Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št. 19/02.
25. Listina EU o temeljnih pravicah. UL C 202, 7.6.2016, str. 389-405.
26. Madridski sporazum o mednarodnem registru znamk. Uradni list SFRJ - MP, št. 2/74, Uradni list RS - MP, št. 3/07.
27. Markengesetz (MarkG). <https://www.gesetze-im-internet.de/markeng/MarkenG.pdf>.
28. Mežnar, Š., & Ovčak Kos, M. (2015). Pravna ocena stanja na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v RS.
29. Obligacijski zakonik (OZ). Uradni list RS, št. 97/07 - uradno prečiščeno besedilo, 64/16 - odl. US in 20/18 - OROZ631.
30. Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU). UL C 326, 26.10.2012, str. 47-390.
31. Pravilnik o javni priobčitvi glasbenih del (1998). Uradni list RS, št. 29/98.
32. Pravilnik o javni priobčitvi glasbenih del (2006). Uradni list RS, št. 138/05.
33. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o industrijski lastnini (ZIL-1E). EVA: 2018-2130-0007.
34. Protokol k Madridskemu sporazumu o mednarodnem registriranju znamk. Uradni list RS - MP št. 21/97.
35. Prvi Protokol h Konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (EKČP). Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94.
36. SEU sodba z dne 1. 12. 2011 v zadevi C-145/10-Painer.
37. SEU sodba z dne 11. 6. 2020 v zadevi C-833/18-Brompton Bicycle.
38. SEU sodba z dne 12. 11. 2015 v zadevi C-572/13-Hewlett-Packard Belgium.
39. SEU sodba z dne 12. 9. 2019 v zadevi C-683/17-Cofemel.
40. SEU sodba z dne 15. oktobra 2024 v zadevi C-144/23-KUBERA.
41. SEU sodba z dne 16. 7. 2009 v zadevi C-5/08-Infopaq International.
42. SEU sodba z dne 18. 1. 2017 v zadevi C-37/16-SAWP.
43. SEU sodba z dne 2. 5. 2012 v zadevi C-406/10-SAS Institute.
44. SEU sodba z dne 21. 1. 2021 v zadevi C-501/19-UCMR - ADA.
45. SEU sodba z dne 22. 12. 2010 v zadevi C-393/09-BSA.
46. SEU sodba z dne 23. 10. 2003 v zadevi C-191/01 P-WRIGLEY.

47. SEU sodba z dne 23. 11. 2023 v zadevi C-201/22-Telia Finland.
48. SEU sodba z dne 27. 6. 2013 v zadevah C-457/11 do C-460/11-VG Wort in drugi.
49. SEU sodba z dne 27. oktobra 1978 v zadevi C-243-Simmenthal.
50. SEU sodba z dne 29. oktobra 1990 v zadevi C-213/89-Factortame in drugi.
51. SEU sodba z dne 29. oktobra 2001 v zadevi C-453/99-Courage in Crehan.
52. SEU sodba z dne 4. 10. 2011 v zadevi C-403/08 in C-429/08-FAPL.
53. SEU sodba z dne 4. 7. 2024 v zadevi C-179/23-Credidam.
54. SEU sodba z dne 7. 8. 2018 v zadevi C-161/17-Renckhoff.
55. Sklepni predlogi generalnega pravobranilca Nicholasa Emiliouja z dne 18. 6. 2024 v zadevi C-144/23-KUBERA.
56. Skupni pravilnik po Madridskem sporazumu o mednarodnem registriranju znamk in Protokolu k Madridskemu sporazumu o mednarodnem registriranju znamk. Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št. 2/06.
57. Skupni sporazum o uporabi glasbenih avtorskih del iz repertoarja združenja SAZAS v obliki javnega izvajanja glasbe v okviru deficitarne dejavnosti kulturnih domov in ustanov Slovenije. Uradni list RS, št. 103/13.
58. Sodba finskega Vrhovnega sodišča S2019/486 z dne 20. 9. 2024
59. Sodba Splošnega sodišča z dne 1. 2. 2013 v zadevi T-104/11- PERLE'.
60. Sodba Splošnega sodišča z dne 22. 6. 2005 v zadevi T-19/04-PAPERLAB.
61. Sodba Splošnega sodišča z dne 7. 10. 2015 v zadevi T-186/14- Noxtreme
62. UPRS sodba I U 1317/2021 z dne 26. marca 2024.
63. UPRS sodba I U 291/2022 z dne 7. marca 2023.
64. UPRS sodba I U 6/2022 z dne 13. februarja 2024.
65. UPRS sodba in sklep I U 1296/2022 z dne 18. junija 2024.
66. Uredba (EU) 2017/1001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o blagovni znamki Evropske unije (UL L 154, 16.6.2017, str. 1-99).
67. Uredba (EU) št. 608/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine s strani carinskih organov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1383/2003. UL L 181, 29.6.2013, str. 15-34.
68. Uredba o izvajanju uredbe (EU) o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine s strani carinskih organov. Uradni list RS, št. 29/16.
69. Uredba o zneskih nadomestil za privatno in drug lastno reproduciranje. Uradni list RS, št. 103/06 in 63/16 - ZKUASP.
70. Uredba Sveta (ES) št. 40/94 z dne 20. decembra 1993 o znamki Skupnosti. UL L 11, 14.1.1994, str. 1-36.

71. Ustava Republike Slovenije. Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 - UZS68, 66/00 - UZ80, 24/03 - UZ3a, 47, 68, 69/04 - UZ14, 69/04 - UZ43, 69/04 - UZ50, 68/06 - UZ121,140,143, 47/13 - UZ148, 47/13 - UZ90,97,99, 75/16 - UZ70a in 92/21 - UZ62a.
72. VSC sklep II Kp 26575/2022 z dne 30. Januarja 2024.
73. VSL sklep I Cpg 104/2024 z dne 14. marca 2024.
74. VSL sklep I Cpg 424/2023 z dne 21. februarja 2024.
75. VSL sklep I Cpg 549/2023 z dne 9. januarja 2024.
76. VSL sklep V Cpg 43/2023 z dne 14. februarja 2023
77. VSL sklep V Cpg 521/2023 z dne 19. decembra 2023.
78. VSL sklep V Cpg 542/2024 z dne 17. decembra 2024.
79. VSL sklep V Cpg 65/2024 z dne 14. marca 2024.
80. VSL sklep V Cpg 83/2024 z dne 11. aprila 2024.
81. VSL sodba Cpg 60/2024 z dne 11. aprila 2024.
82. VSL sodba I Cp 160/2019 z dne 17. aprila 2019.
83. VSL sodba in sklep 435/2023 z dne 11. julija 2024.
84. VSL sodba in sklep I Cp 1293/2023 z dne 5. junija 2024.
85. VSL sodba in sklep V Cpg 295/2023 z dne 25. januarja 2024
86. VSL sodba in sklep V Cpg 392/2023 z dne 11. aprila 2024.
87. VSL sodba in sklep V Cpg 61/2024 z dne 20. junija 2024.
88. VSL sodba V Cpg 242/2023 z dne 25. januarja 2024.
89. VSL sodba V Cpg 248/2023 z dne 17. decembra 2024.
90. VSL sodba V Cpg 248/2023 z dne 17. decembra 2024.
91. VSL sodba V Cpg 284/2024 z dne 17. 12. 2024.
92. VSL sodba V Cpg 351/2019 z dne 6. maja 2021.
93. VSL Sodba V Cpg 37/2024 z dne 11. aprila 2024.
94. VSL sodba V Cpg 40/2023 z dne 21. marca 2023.
95. VSL sodba V Cpg 564/2022 z dne 9. maja 2023.
96. VSL sodba V Cpg 632/2022 z dne 21. decembra 2023.
97. VSRS sklep X DoR 380/2022 z dne 29. januarja 2025.
98. VSRS sodba II Ips 160/2011 z dne 15. septembra 2011.
99. VSRS sodba in sklep V Up 2/2023 z dne 14. maja 2024.
100. VSRS sodba in sklep V Up 4/2023 z dne 14. maja 2024.
101. Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP). Uradni list RS, št. 16/07 - uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15, 63/16 - ZKUASP, 59/19 in 130/22.

102. Zakon o delovnih in socialnih sodiščih (ZDSS-1). Uradni list RS, št. 2/04, 45/08 - ZArbit, 45/08 - ZPP-D, 47/10 - odl. US, 43/12 - odl. US, 10/17 - ZPP-E in 196/21 - ZDOsk.
103. Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1). Uradni list RS, št. 65/09 - uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 - odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 - ZPosS, 158/20 - ZIntPK-C, 18/21, 18/23 - ZDU-10, 75/23 in 102/24.
104. Zakon o industrijski lastnini (ZIL-1). Uradni list RS, št. 51/06 - uradno prečiščeno besedilo, 100/13, 23/20 in 76/23.
105. Zakon o izumih iz delovnega razmerja (ZPILDR). Uradni list RS, št. 15/07 - uradno prečiščeno besedilo.
106. Zakon o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (ZKUASP). Uradni list RS, št. 63/16 in 130/22.
107. Zakon o nepravdnem postopku (ZNP-1). Uradni list RS, št. 16/19.
108. Zakon o poslovni skrivnosti (ZPosS). Uradni list RS, št. 22/19.
109. Zakon o pravdnem postopku (ZPP). Uradni list RS, št. 73/07 - uradno prečiščeno besedilo, 45/08 - ZArbit, 45/08, 111/08 - odl. US, 57/09 - odl. US, 12/10 - odl. US, 50/10 - odl. US, 107/10 - odl. US, 75/12 - odl. US, 40/13 - odl. US, 92/13 - odl. US, 10/14 - odl. US, 48/15 - odl. US, 6/17 - odl. US, 10/17, 16/19 - ZNP-1, 70/19 - odl. US, 1/22 - odl. US, 3/22 - ZDeb in 92/24 - odl. US.
110. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o industrijski lastnini (ZIL-1F). Uradni list RS št. 76/2023.
111. Zakon o upravnem sporu (ZUS-1). Uradni list RS, št. 105/06, 107/09 - odl. US, 62/10, 98/11 - odl. US, 109/12, 10/17 - ZPP-E in 49/23.

PREDSTAVITEV AVTORIC

Doc. dr. Eneja Drobež je svetovalka Ustavnega sodišča, izredna profesorica za gospodarsko in civilno pravo na Evropski pravni fakulteti Nove univerze ter raziskovalka na Zavodu INRISK. Na univerzi je nosilka predmetov Mednarodno zasebno pravo in Pravo intelektualne lastnine. Na Zavodu INRISK je vodja raziskovalnih projektov, med drugim na področju kolektivnega upravljanja avtorske in sorodnih pravic. Na Ustavnem sodišču dela za kazenski senat. Njeno področje dela je zelo raznoliko, saj obsega kazensko, gospodarsko ter civilno pravo in pravo intelektualne lastnine. Dr. Drobež redno predava na sodniških šolah in na konferencah GV založbe ter je avtorica več monografij in člankov z omenjenih pravnih področij.

Magda Teppey je sodnica Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Po delu kot pravna svetovalka v gospodarskem sektorju ter pri Gospodarski zbornici Slovenije je bila od leta 1998 do leta 2008 sodnica na Okrožnem sodišču v Ljubljani, od leta 2008 do leta 2022 pa je bila sodnica Višjega sodišča v Ljubljani. Sodelovala je kot članica senata, specializiranega za zadeve s področja intelektualne lastnine in nelojalne konkurence. Vrhovno sodnica Teppey redno sodeluje s prispevki na seminarjih in sodniških šolah v Sloveniji ter v tujini. Je članica pobude Judges Quality of Assurance and Legal Practice Panel pri pritožbenih senatih Urada EU za intelektualno lastnino (EUIPO). Od leta 2021 je članica razširjenega pritožbenega senata Evropskega patentnega urada in nadomestna članica svetovalnega odbora Enotnega patentnega sodišča.